

Hannu Jukola

Afriikka kiilaa ohi vuosikymmenessä

Kristinuskon tyypillisin edustaja ei enää ole valkoinen mies vaan musta nainen, sanoo teologian tohtori Risto A. Ahonen.

➤ SIVU 4

Isänmaallinen konsertti kunnioittaa veteraaneja

Erja Sjöman lausuu Messukylän kirkon itsenäisyyspäivän konsertissa kunnianosoituksen kaikille pois nukkuneille.

➤ SIVUT 6-7

Tuomas Koskialho

Ihmisläheisen messun historia kasvoi kirjaksi

Pirkko Tuomisto on tuttu Tampereen Tuomasmessusta. *Elämän makuinen messu* kokoaa yhteisön historian.

➤ SIVU 16

Marjaana Malkamäki

Pyhä tanssi palauttaa juurille

Tanssissa yhdistyvät kehollisuus, hengellisyys ja musiikki. Ryhmän keskellä oleva valo symboloi Kristusta.

➤ SIVU 8

Tuomas Koskialho

Samassa veneessä

*Pelkään niin, että kädet puutuvat,
ne tuntuvat liijyn raskailta.
Pelkään työpaikan menetystä,
pelkään talouden romahdusta,
pelkään kaiken sortumista.*

*On niin helppo sanoa,
että kaikki maallinen on turhaa.
Mutta sellaisia viisauksia viljelevät vain ne,
joita ei mikään uhkaa.
Minua uhkaa ja minä pelkään.*

SYKSYLLÄ ALKANUT lomautusten ja irtisanomisten suoranainen vyöry pani tuhannet ihmiset ahtaalle. Toissa viikolla tuli erilaisilta talouden tutkimuskeskuksilta arvioita siitä, millainen talvi on tulossa. Jos maamme joutuu tilanteeseen, jossa lomautettuja tai irtisanottuja on huomattavasti nykyistä enemmän, se vaikuttaa koko yhteiskuntaan.

Olemme nähneet, miten vakavaraicina pitämiämme yrityksiä on joutunut tilanteeseen, jossa väkeä on jouduttu irtisanoamaan. Monella paikkakunnalla on tarvittu valtion tukea, jota päästäisiin uuteen alkuun. Näyttää siltä, että tämä lama ei ole kotikutoista, vaan koko Eurooppa on lähes samassa tilanteessa.

Jokainen irtisanominen on erilainen. On niitäkin, jotka ovat odottaneet pois työstä pääsyä pitkän, vuosikymmeniä jatkuneen työuran jälkeen. Helppoa ei sekään ole.

Lomautus tai irtisanominen on perheille ja yksineläjille valtava shokki. Elämä heilahtaa uusille raiteille. Näyttää myös siltä, että Euroopassa jatkuva lama ei ota loppuakseen aivan pian. Olemme kaikki samassa veneessä.

Vanhemmilla on paljon merkitystä sille, miten nuoret suhtautuvat työhönsä, mutta on niitäkin, jotka ovat pienestä pitäen ajatelleet, etteivät seuraa vanhempiensa työtapoja. Työnteke on näyttänyt liian rankalta.

Kohta eläkkeelle jäävät ovat tehneet pitkiä työuria. Ei ole tarvinnut vaihtaa työtä tai asuinpaikkaa.

Entä nyt? Tunnetko nuoria, jotka heti valmistuttuaan saivat vakituisen työpaikan? Taitaa olla ennemminkin poikkeus kuin sääntö.

Vaikka nuoret saavat vanhemmiltaan arvoja työnteosta, nuorten keskuudessa on tapahtunut suuri muutos. Koska vakituista työpaikkaa ei heti saada, lähdetään työn perässä pitki-enkin matkojen päähän. Tärkeintä on kerryttää työkokemusta ja sitä kautta lisää mahdollisuuksia löytää vakituinen työpaikka. Nuoret lähtevät herkästi myös ulkomaille saadakseen koke-musta ja parantaakseen kielitaitoaan.

Näyttää siltä, että raatajasukupolvien lapsilla arvot ovat jo aivan erilaiset. Nämä nuoret etsivät työtä, joka sopii heidän arvoihinsa. Palkka ei ehkä ole enää tärkein asia, kuten heidän vanhemmillaan usein oli. Nuoret arvostavat perhettä ja muita läheisiä ihmissuhteita. He myös antavat aikaa toisilleen. Näyttää siltä, että nuoret ovat löytäneet tasapainon elämän eri puolien kesken paremmin kuin vanhempansa.

Alussa oleva teksti on ote kirjasta *Taivas Varjele – joka äijän rukouskirja*. Kustantaja on LK/Lasten Keskus/Helsinki, toimittajat Heikki Hakala ja Kalevi Virtanen.

Marja Rautanen

Hannu Jukola

Lukijapostia

Modernia pyhiinvaellusta

Jos nykyään kristityn vaellus vie hänet pyhään maahan, mitä hän voi sieltä löytää? Kenties jokainen kristitty haaveilee joskus näkevänsä Raamatun maat omin silmin.

Tyydyin aluksi teologian opinnoissani näkemään ne vain sieluni silmin. Olimme puhuneet ystäväieni kanssa pyhiinvaelluksesta yleisellä tasolla. Tuumailimme, että Jerusalemin olisi kyllä melkein pakko nähdä, mutta se voisi olla jopa pettymys. Niin suuret odotukset kohdistuvat tiettyyn paikkaan siksi, että se on toiminut kristinuskon tärkeimpien tapahtumien näyttämönä.

Kun tietää olevansa tapahtumien paikalla ja pyhässä kaupungissa, tunnetta ei oikein voi sanoin kuvaila. Retkeilimme Jerusalemistä lähiympäristöön kuten Betlehemiin ja Emmaukseen, kiersimme Vapah-tajan jalanjäljissä Ristintielle Öljyvuorelta Pyhän Haudan kirkolle, tutustuimme Suomen Lähetysseuran työhön, ihastelimme Rockefeller-museossa ihmiskunnan historiaa ja kauhistelimme Yad Vashemin juutalaisvainojen museossa ihmiskunnan hirvittävimpiä tekoja.

Puolessa välissä matkaamme laskeuduimme vuorilta Juudean erämaahan Kuolleenmeren rannoille ja Qumraniin, josta jatkoimme Jerikon kautta ylös Galileaan Tiberiakseen. Kiertelimme lopun matkaa nähtävyyksiä mm. Jordanin lähteillä ja seurasimme Jeesuksen jalanjäljillä Gennesaretinjärven ympäristössä. Kävimme myös tutustumassa Lähetysseuran Ebenezer-vanhainkotiin Haifassa ja tutustuimme Jeesuksen ajan elämää mallittelevaan Nazareth Villageen.

Syvä vaikutuksen tekivät Dalin rauniokummut. Tuntuu uskottomalta kulkea kaupungissa, jossa on viimeksi ollut asutusta Raamatun aikoina. Raamatun maailma aukeni uudessa valossa.

Siinä missä akateeminen teologia herättää tervehenkistä skeptisyyttä paikkojen autenttisuutta ja historiaa kohtaan, paikan päällä epäilykset raukesivat merkityksettöminä. Kun kävelin todennäköisimmässä Emmauksessa, seisoin Pyhän Haudan kirkossa ja ihastelin Pietarin talon väitettyny raunioita, sydämeni sanoi: ”Täällä” ja sieluni oli vakuuttunut.

”Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle.” Harjun seurakunnan opintomatkalaiset ihailivat (väitety) paimenten kedon pienen kappelin oven yläpuolelta Bethlehemistä löytynyttä enkeliä. Vaeltajat saivat matkaan tukea Rukoushuoneyhdistykseltä.

Olin juuri siellä, missä ihmiskunnan merkittävimmät tapahtumat tapahtuivat tuhansia vuosia sitten. Jerusalemin vanhassa kaupungissa tuntui kuin Kristus olisi tullut vastaan minkä tahansa kulman takaa ja Gennesaretinjärvellä oli kuin Jeesus olisi yhä kierrellyt opettamassa.

Huomasin silti olevani kaukana pyhiinvaeltajasta. Käteni olivat enemmän kameran kimpussa kuin ristissä rukouksessa. Pyhiinvaellus edellyttää pohtimista ja meditoitua. Jokaisessa paikassa olisin halunnut vain tunnustella pyhän tuntua. Pyhiinvaelluksen kohteena Israel ei jätä kylmäksi. Kokemus oli upea, enkä ole varma, jäikö Jerusalemin sydämeeni vai päinvastoin.

Mieleenpainuvuuden oli hetki Pyhän Haudan kirkossa. Seisoin Hau-

dan ja Golgatan välissä ja ihmettelin, miksi en tuntenut pyhyiden tuntua, vaikka seisoin kristikunnan pyhimmillä paikalla. Silloin mielessäni kaikuivat enkelten sanat ja tiesin: ”Ei hän ole enää täällä, hän on ylösnoussut.” Kristus ei jäänyt haudaan. Hän on kanssamme, missä ikinä kuljemmekin.

Aleksi Majuri

Oikaisu

Tampereen Kirkkosanomien viime numeron (7.11.2012) kansikuvan kuvatekstissä oli nimivirhe. Messin autopajan ohjaaja on **Ari Viitanen**, ei Jaatinen, kuten kuvatekstissä väitettiin. Toimitus pahoittelee virhettä!

Kirjoita yleisönosastoon! Mielipide saa olla enintään 1200 merkkiä ilman välilyöntejä tai vajaa puoli liuskaa. Kirjoittaja voi käyttää nimenimkkiä, mutta nimi ja yhteystiedot tulee mainita. Ne jäävät vain toimituksen tietoon. Lähetä kirjoituksesi sähköpostitse: tampereenkirkkosanommat@evl.fi tai osoitteeseen Tampereen Kirkkosanommat, toimitus, PL 226, 33101 Tampere.

Sanottua

➤ Meillä ei ole kuin yksi ainoa todellinen tehtävä tässä maailmassa: olla hyviä toisillemme. Mikään muu ei ole niin tärkeää. Iän mukana sen ymmärtää aina vain selvemmin.

Taiteilija, kirjailija, professori
Heljä Liukko-Sundström
Kotimaa 25.10.

➤ Rokkikukkoilu on typerää, en ajattele olevani jotain. Konserteissa on jotain samaa kuin afrikkalaisessa illanvietossa nuotion äärellä. Minulla on kunnia kulkea hetki ihmisten rinnalla.

Muusikko **Pekka Simojoki**
Aamulehti 31.10.

➤ Elämä ilman hengellistä ulottuvuutta on kuin eines. Ajatus oikeu-

denmukaisuudesta, hyvästä tahdosta ja toivosta on puolestaan kuin rakkaudella valmistettu ateria, joka ravitsee kaikkia aisteja.

Laulaja **Juha Tapio**
Anna 44/2012

➤ Ajatella, että jotkut sanovat uskovansa, mutta eivät kirkon Jumalaan. On ihmisellä raskasta, kun pitää oma Jumalansakin tehdä.

Toimittaja, kirjailija **Aino Suhola**
Askel 11/2012

➤ Kirkko voi jättää monia asioita tekemättä, mutta kasteesta ja kristillisestä kasvatuksesta on pidettävä kiinni. Suomea ei pidä taistelut-päästä pakanamaaksi.

Toimittaja, pastori **Jussi Rytkönen**
Kotimaa 1.11.

➤ Lapsiltaan oppii itsestään enemmän kuin keneltäkään muulta. Mitä tarkkanäköisiä lapset ovatkaan! He näkevät myös sellaisia asioita, mitä ei itse toivoisi.

Tutkimusprofessori **Heikki Hiilamo**
Sana 7.11.

➤ Vierasta puhumista syrjäytyneistä hyväosaisten äänellä. On olemassa monentasoista syrjäytymistä. Osa ongelmaa on myös vanhempien syrjäytyminen nuorten maailmasta. Meillä on ennennäkemätön määrä mahdollisuuksia ja hyvinvointia. Ei ole normaalia, että samalla pahoinvointi on kasvanut. Jos olemme valmiit jättämään kaverin, olemme valmiit jättämään paljon muutakin.

Toimitusjohtaja **Aki Riihilahhti**
Kirkko ja kaupunki 7.11.

Hiippakuntavaltuusto tukee kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa. Jatkossa yhtymään kuuluvat seurakunnat voivat kuulua myös eri hiippakuntiin. Kuvassa suurin osa Tampereen hiippakuntavaltuuston 2012–2016 jäsenistä sekä piispa Matti Repo.

Uudistusjuna kulkee kohti yhtymä-seurakuntamallia

Valtakunnallinen seurakuntarakenne suuntaa kohti yhtymiä. Mallin käyttöönotto etenee kuntajoen muutosten tahtiin.

Kirkolliskokouksen enemmistön kannattama Uusi seurakuntayhtymä 2015 -ehdotus pitää seurakuntia perusyhteisöinä. Yhtymän tehtävänä olisi hoitaa taloutta, hallintoa, kiinteistö- ja hautausointia, viestintää ja henkilöstöä.

Kirkolliskokouksessa mallia kii-teltiin.

– Jo yhteen menneet seurakunnat olivat iloisia, ettei menty takapakia. Kiitosta annettiin sille, että seurakunnat säilyttävät kirkkoheran ja oman kirkon, kertoo kirkkohallituksen rakennemuutostyöryhmän jäsen **Riitta Alaja** Tampereelta. Hänen mukaansa malli mahdollistaa seurakunnan pysymisen osana paikallista kulttuuria. Muutos on pienempi jo toimivissa yhtymissä.

Monen edustajan puheissa näkyi pelko tukehtumisesta hallinnointiin sanajulistuksen kustannuksella.

– Keveneekö hallinto oikeasti? Asia on hankala ratkaista kirkon raskaan byrokratian vuoksi, kyselee **Heikki Toivio** Forssasta.

Yhtymämallin kannalla on kolme neljästä kirkkohallituksen kyse-lyyn vastanneesta tahosta.

Antti Sipola Tampereelta on yhä hiippakuntamallin kannalla:

– Jo toteutuneet liitokset yhdeksi seurakunnaksi kärsivät, mikäli uusi malli toteutetaan. Väitteestään huolimatta siinä ei ajatella jäsenlähtöisesti. Se on hallinnon tarpeisiin ja rakenteiden turvaamiseen kehitetty malli. Se ei vähennä seurakuntien menoja.

– Yhtymien sisällä seurakuntien jäsenmäärät vaihtelevat liikaa. Tampereella on tarve yhdistää seurakuntia tasakokoisemmiksi.

Talousko ohjaa, vai hengellisyys?

Niilo Räsänen Riihimäeltä kannattaa Sipolan tavoin kunta- ja seurakuntarajojen erottamista toisistaan:

– Seurakunta ei ole palveluja tuottava vaan hengellinen yhteisö.

Muuttumiseen patistavat talous ja toimintojen turvaaminen sekä uskonnollisuuden ja jäsenistön muuttuminen. Niukkuus uhkaa jo pienten seurakuntien toimintaa. Apua odotetaan työvoiman joustavasta käytöstä.

– Rakenteen ei tule ohjata toi-

mintaa vaan palvelulla sitä. Rakenteesta on tullut vallankäytön väline, huomauttaa hiippakuntavaltuuston jäsen **Asko Alajoki** Tampereelta.

Toimivuutta painottaa **Timo Koivula** Tampereelta:

– Jos seurakuntien määrää muutellaan yhtymän sisällä, jotkut saattavat tuntea menettäneensä rakkaan seurakuntansa. Tämä voi jopa johtaa kirkosta eroamisiin, jonka seurauksena talous on jälleen huonommassa jamassa.

Valittua ratkaisua on nyt vietävä määrätietoisesti eteenpäin, painottaa **Heikki Pelkonen** Lahdesta.

Mallilla vaikutusta myös Tampereelle

– Ilman muuta valtakunnallisella päätöksellä on vaikutusta Tampereen rakenteeseen, sanoo Pirkkalan kirkkoherra ja kirkolliskokousedustaja **Olli-Pekka Silfverhuth**.

– Kirkolliskokouksen päätöksen tultua vahvistetuksi tulee Tampereellakin muokata yhtymä esitetyllä tavalla. Tosin jääkö malliin siirtymä- tai muita säädöksiä, miettii Sipola.

Tampereella rakenteen muutoksesta tehdystä valituksesta odotetaan hallinto-oikeuden päätöstä.

Alajoki väittää nykyisen yhtymän toimineen Tampereella huonosti.

– Kunkin seurakunnan pitäisi päästä päättämään budjetistaan kehysbudjetoinnin kautta. Ylivahva yhtymä karsii kuluja kuuntelematta seurakunnan kantaa ja ottaa päätettäväkseen asioita, joita ei sille kuulu. Hyvä esimerkki on lähetyismäärärahojen jako.

Tampereen hiippakunnan piispa **Matti Repoa** huolettaa työnjako.

– On mahdollista, että yhtymille siirretään seurakuntien hengellisiä työmuotoja tavalla, jota Tampereella tekeillä olevassa uudistuksessa yritetään erilaisten ongelmien vuoksi purkaa takaisin seurakuntiin päin.

Kirkolliskokouksen ehdotus kulkee kolmen valiokunnan kautta. Niiden lausuntoja käsitellään alustavan aikataulun mukaan toukokuussa.

Asta Kettunen

Lue lisää kommentteja: www.tampereenkirkkosanomati.fi

Kirkon Ulkomaanavulle ja Lähetysseuralle lisätukea

Tampereen seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi seurakuntien lähetyismääräraha-päätökset kokouksessaan 15. marraskuuta. Lisäksi se myönsi Kirkon Ulkomaanavulle 50 000 euroa ja Lähetysseuralle 6800 euroa.

Lähetysten ja kansainvälisen diakonian talousarviomäärärahoista päättivät tänä vuonna seurakuntaneuvostot. Aiemmin määrärahoista on päätetty yhteisessä kirkkoneuvostossa.

Seurakuntien jaettavissa oli yhteensä 940 970 euroa. Seurakuntien päätösten vuoksi erityisesti Kirkon Ulkomaanavun tuki pieneni. Myös Suomen Lähetysseura sai aiempaa vähemmän tukea.

Yhteisen kirkkoneuvoston erillispäätöksille on osoitettu 100 000 euroa lähetyksen ja kansainvälisen diakonian määrärahashaasta. Tänä vuonna tästä summasta on jo jaettu 43 200 euroa.

Tiukka linja virkojen perustamisessa

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti, että Harjun seurakunta ei saa

uutta papin virkaa yhteiseen nuorisotyöhön. Sen sijaan Tuomio-kirkkoseurakunta ”lainaa” täyttämättä olevan papin viran vuodeksi Harjun seurakunnalle.

Lisäksi kirkkoneuvosto päätti, että Hervannan seurakunta voi muuttaa lähetys- ja pyhäkoulusihteerin toimen kokoaikaiseksi sekä vakinaistaa Pelipuis-ton toiminnanohjaajan. Hervannan toimet hoidetaan seurakuntaneuvoston päätöksillä seurakunnan talousarvion sallimissa rajoissa.

Kirkkoneuvosto päätti siirtää yhteisen nuorisotyön virkojen perustamista taloudellisista syistä. Yhteinen nuorisotyö esitti Hervannan seurakunnan alueelle nuorisotyönohjaajan viran perustamista sekä rippikoulun jälkeiseen nuorisotyöhön että varhaisnuorisotyöhön Hervanta–Vuores-alueelle.

Yhteinen kirkkoneuvosto on keväällä linjannut, että virkojen ja työsuhteiden perustaminen ei ole tässä taloudellisessa tilanteessa mahdollista.

Seurakuntien talon aulassa jälleen opastusta ja palvelua

Seurakuntien talon katutasen aulapalvelut avataan jälleen torstaina 22. marraskuuta. Neuvonta on avoinna kello 8.30–15.45.

Aulapalvelujen sulkeminen muutama viikko sitten on herättänyt ihmetystä seurakuntalaisissa.

– Haluamme palvelulla entistääkin paremmin seurakuntiin yhteyttä ottavia tamperelaisia. Tämä koskee niin Seurakuntien taloon tulevia kuin puhelimitse tai verkon kautta yhteyttä ottavia. Puhelinvaihteen ja neuvonnan samanaikainen hoitaminen kävi

useista syistä johtuen mahdottomaksi. Lyhyenä siirtymä kautena oli valitettavasti puutteita Seurakuntien talon aulapalveluissa, mutta nyt ne on korjattu, vakuuttaa yhteisen seurakuntatyön johtaja **Timo Takala**.

Aulapalvelut hoitaa tämän vuoden loppuun asti Turvatiimi.

– Myös palveluiden jatkosta päätetään hyvissä ajoin. Ta-voitteena on saada aulapalveluihin työntekijä, jolla on kokemusta seurakuntien toiminnasta, sanoo Takala.

Hiippakunta-kartta vuodelta 2009

Tampereen hiippakunnan alue on laaja. Jakautumista rovestikuntiin voidaan uuden mallin mukaan luopua.

Kristinusko kasvaa nopeimmin Afrikassa

Kirkosta eroaminen on huolestuttanut monia jo toistakymmentä vuotta. On ymmärretty, että Suomessakin kirkosta erotaan syistä, joille ei voi mitään. On myös mahdollista, että kirkkoon myös liitytään uudelleen, kuten muutamana vuonna Suomessakin on käynyt.

Teologian tohtori **Risto A. Ahonen** on opiskeluajoista lähtien seurannut kirkkojen tilannetta ja lähetystyötä tiiviisti.

– Kiinnostuksen lähetystyötä kohtaan on herättänyt jo se, että se kuuluu kirkon olemukseen. Lisäksi maailmanlähetys tarjoaa ikkunan siihen, mitä maailmalla tapahtuu.

Ahosen mukaan maailmanlähetysten piirissä on viime aikoina seurattu harvinaista historiallista käännettä, jossa puheet maailmistumisesta ovat osoittautumassa vanhanaikaisiksi. Kristinusko leviää melkoisella vauhdilla Afrikassa ja Aasiassa ja muualla kolmannessa maailmassa.

Kasvu on ollut niin voimakasta, että eurooppalaiset ovat jääneet kristittyjen piirissä vähemmistöön.

Vahvat kirkot haluavat hoitaa oman kirkkonsa asioita itsenäisesti, jolloin myös lähettien määrä vähenee. Monista vanhoista lähetyskohteista tullaan Eurooppaan tuomaan uudenlaista kristillisyyttä.

Valkoisesta miehestä mustaksi naiseksi

Maailmassa on käynnissä hiljainen, valtava muutos. Kristinuskon painopiste on muuttunut. Afrikan ja Aasian kirkkojen voimakas kasvu on aiheuttanut sen, että kristinus-

kon tyypillisin edustaja ei ole enää valkoinen mies, vaan musta nainen, korostaa Ahonen.

– Eurooppa ei ole enää kristillisyyden ydintä, vaan sen ovat valloittaneet Afrikan, Aasian ja Latinalaisen Amerikan maat.

– Erityisen nopeaa muutos on ollut Afrikassa. Muutamassa vuosikymmenessä kristittyjen määrä on lisääntynyt valtavasti. Vuonna 1910 tässä maanosassa oli vajaa 10 miljoonaa kristittyä, nyt afrikkalaisia kristittyjä on 486 miljoonaa.

Ahonen arvioi, että kymmenen vuoden sisällä Afrika ohittaa kaikki muut mantereet kristittyjen määrässä.

Kristinusko idän nouseva uskonto

Kristinuskon leviäminen on nopeasti lisännyt kristittyjen määrää myös Aasiassa. Korean uskonnollinen tilanne on herättänyt paljon huomiota, kun maasta on lähtenyt yli 20 000 lähetystyöntekijää eri puolille maailmaa.

Kristinusko levisi maahan vasta noin sata vuotta sitten. Tällä hetkellä korealaisista 34 prosenttia on kristittyjä.

Suurin muutos on kuitenkin ollut Kiinan aukeaminen kristinuskolle. Vallankumouksen aikaan vuonna 1949 kristittyjen määrä maassa oli noin miljoona. Kulttuurivallankumouksen aikana 1966–76 kristinusko pyrittiin järjestelmällisesti hävittämään.

Maailmalla on seurattu hämmästyneinä Kiinan herätyksiä. Ny-

Kristinusko leviää Tansaniassa, ja kirkkoja tarvitaan yhä enemmän. Naisetkin tekevät tiiliä ja rakentavat kirkkoja paljain käsin.

kyisin kristittyjä on arvioitu olevan noin 90 miljoonaa.

Euroopan kirkot eivät sovi malliksi

Euroopan kirkkoilla on heikentyneinäkin iso merkitys pitkän kristillisen perinteen vaalijana. Ne eivät kuitenkaan sovi etelän ja idän kirkkoille malliksi vanhan kristikunnan valtarakenteiden takia.

– Etelän ja idän kirkkojen herätykset ulottuvat vaikutuksensa myös Eurooppaan ja ovat muuttamassa maanosamme uskonnollisia kasvoja maahanmuuton myötä. Maahanmuuton myötä vanha Eurooppa saa uudenlaista kristillisyyttä. Myös maahan Suomeen tulevat maahanmuuttajat ovat suurelta osin kristittyjä, toisin kuin luullaan.

– Tämä ei kuitenkaan tarkoita, etteikö Euroopassa olisi vahvaa hengellisyyttä. Usein se vain piilotetaan kodin seinien ja oman kirkon sisäpuolelle. Euroopassa on paljon sellaista kristillisyyttä, joka ei näy tilastoista.

Lisäksi eri maiden välillä on suuria eroja. Pohjoismaista maalistuminen on edennyt pitkälle Tanskassa ja Ruotsissa, mutta Suomessa ja Norjassa on herätysliikkeiden ansiosta kirkkoilla melko vahva asema. Monissa entisissä kommunistimaissa, kuten Venäjällä ja Albaniassa, ortodoksinen kristillisyyden uudelleen löydetty.

– Suomen kirkkoon kuulumisprosentti on kova sana koko Euroopassa, Ahonen toteaa.

Kristillisen kirkon elämää ei kuitenkaan voi arvioida vain muuttaman vuoden tähtäimellä. Kirkko on osoittanut hämmästyttävän sitkeytensä 2000 vuoden aikana. Se on usein ollut suurissa vaikeuksissa, jopa tuhon partaalla, mutta noussut uudelleen samalle vanhalle apostoliselle perustalle.

– Kirkon elämään on rakennettu ohjausliike, joka antaa elämälle suunnan ja uudistaa kirkon. Alkuvormainen kristillisyyden elää nykyisin myös siellä, missä sata vuotta sitten ei juuri ollut kristittyjä.

Marja Rautanen

Ensimmäiset matkaan 1868

Tänä vuonna on kulunut 150 vuotta siitä, kun ensimmäiset nuoret miehet aloittivat valmistautumisen lähetystyötä varten. Koulutus alkoi 17.11.1862.

Koska asevelvollisuutta ei ollut, koulutustaso oli melko heikkoa. Niinpä pääsyaatimuksena oli hyvä luku- ja kirjoitustaito, herännyt omatunto sekä kristinopin tuntemus. Myös kieliä opeteltiin.

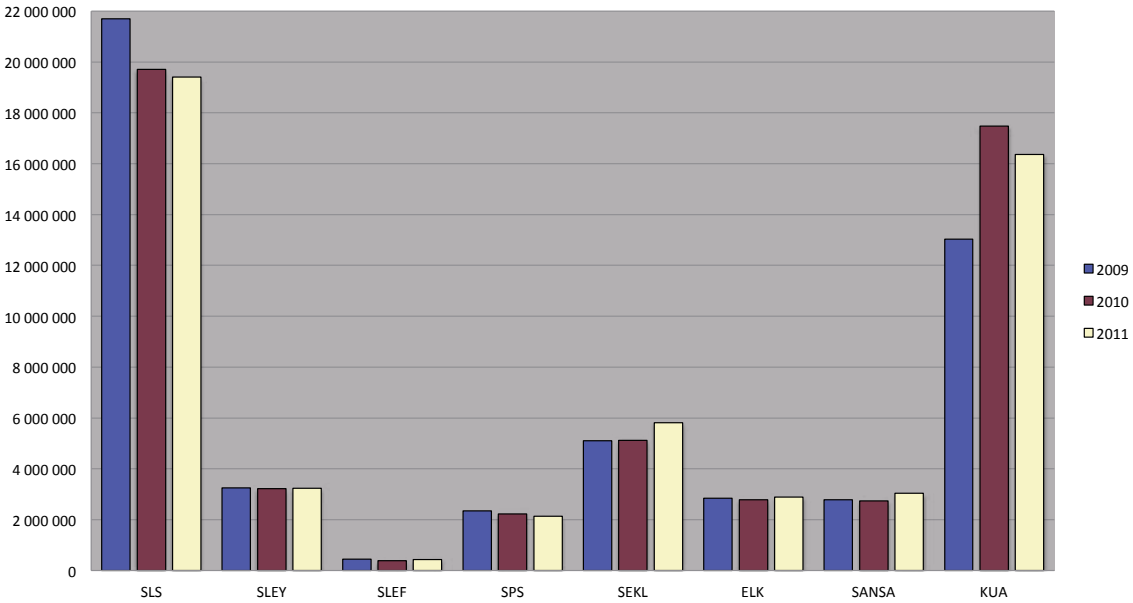
Koulutus kesti kuusi vuotta. Ensimmäiset lähtivät matkalle 1868. Määränpää oli Namibian Pohjoisosa.

Naiset pääsivät läheteiksi vuonna 1906. Seitsemällä lähetysjärjestöllä on viime vuoden lopussa 354 työntekijää.

Tansaniaa on kiusannut kuivuus vuosikausia. Arusan alueella vettä haettiin tällaisista kaivoista. (Kuva on vuodelta 2009.)

Kannatuksen kehitys 2009–2011

Kirkon lähetysjärjestöt

Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla on seitsemän järjestöä, jotka on hyväksytty kirkon lähetysjärjestöiksi:

- Suomen Lähetysseura SLS
- Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys SLEY
- Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland SLEF
- Suomen Pipliaseura
- Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys SEKL
- Evankelis-luterilainen Lähetysyhdistys Kylväjä ELK
- Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat SANSA

Lähetystyöntekijät järjestöittäin vuosina 2006–2011

JÄRJESTÖ	2006	2007	2008	2009	2010	2011
SLS	237	218	208	193	189	192
SEKL	68	70	72	82	77	76
ELK	48	43	45	39	42	39
SLEY	43	33	32	29	30	32
SLEF	8	9	8	10	8	7
SANSA	8	9	11	9	10	8
YHTEENSÄ	412	382	376	362	356	354

(Lähde: sakasti.evli.fi)

Nyt sytytämme kynttilän

Kun ikkunasta ulos katsoessa näkyy säkkipimeys, tekee mieli sytyttää kynttilä tai pari tai mieluiten monta kynttilää. Kynttilän liekin tuijottelu rauhoittaa ja sen äärellä on lämmin olla. Elävä liekki virittää rukouksen tunnelmaan.

Kynttilä symboloikin rukousta, valvomista ja yhteyttä. Kynttilän sytyttäminen on paitsi tunnelmointia myös pieni ele poissaolevien rakkaiden muisteluun. Jos kynttilää ei lasten tai lemmikkien takia voi sytyttää konkreettisesti, senkin voi tehdä netissä: www.sytytakynttila.fi.

"Nyt sytytämme kynttilän", alkaa virsi 13. Virsi kertoo kynttilän sanoman: valo on leviämässä, Jeesusta odotellaan. Neljän kynttilän sytyttäminen kirkossa tai kotona hartauden yhteydessä on vasta reilut sata vuotta vanha tapa.

Joka adventtisunnuntai sytytetään uusi kynttilä palamaan. Näin

neljän kynttilän rivi nousee vasemmalta oikealle ylöspäin. Liekkien rivistö muistuttaa, miten adventtiaika on nousua kohti lupaus-

ten täyttymistä. Kynttilä on vertauskuva myös Jeesuksesta maailman valona. Adventin ajan kuluessa kynttilöiden valo lisääntyy, kun valon juhla lähestyy.

Ravinnoksi

KULUVAN VUODEN AIKANA tällä palstalla ihmetellään erilaisia ruokaan ja kristilliseen uskoon liittyviä ilmiöitä.

VÄLTÄ JOULUÄHKY PAASTOLLA

Ensimmäinen adventti aloittaa joulun valmistelevan pienen paaston. Pienestä paastosta puhutaan erotuksena pääsiäistä edeltävään isoon paastoon. Adventin aikana me maistelemme ja haistelemme suurimman osan joulua, vietämme jos jonkinlaista juhlaa.

Samaan aikaan kirkon kalenterissa eletään katumuksen, parannuksen, odotuksen ja yksinkertaisen elämän aikaa. Katolisissa kirkkoissa on paaston aikana perinteisesti ollut kiellettyjen ruokien listalla liha, kananmunat ja maitotuotteet. Kalaa on syöty kirkkokunnan säännösten mukaisesti.

Nykyisin perusluterilainen ei adventtina paastolle juuri uhraa

ajatuksia. Jouluähky alkaa kuitenkin vallata monen mahan ja mielen jo kuun puolivälissä. Markkinoiden armoilla elävässä yhteiskunnassa joulun joutuu juhlimaan ennen kuin se on edes alkanut. Jonkinasteinen paasto varmasti korostaisi juhlan tuntua sen varsinaisena ajankohtana.

Kokonaan toinen juttu on, miten paaston pystyy joulukuussa toteuttamaan. Joulupöydässämme on joka tapauksessa muistoja paastosta. Suolatun tai kuivatun kalan syöminen jouluna on paastoperinteen jäänteitä. Suomessa kyseessä on useimmiten ollut lipeäkala, mutta esimerkiksi graavilohi kuuluu samaan sarjaan.

Kolkutin Tampereen Rakennustorilta.

Jumalan ovikelloa voi soittaa yölläkin

Luuk. 11:5–13

Kuvitellaanpa, että ystävämmme tulisi keskellä yötä soittamaan ovikelloamme: "Lainaa minulle kolme leipää. Ystäväni poikkesi luokseni, eikä minulla ole mitään tarjottavaa."

Unenpöpperöisinä saattaisimme hyvinkin vastata: "Älä häiritse minua. Ovi on jo lukossa, ja minä olen nukkumassa lasten kanssa. En minä voi nousta antamaan mitään."

Mutta vaikka emme jaksaisikaan nousta antamaan leipää pelkkää ystävyttämme, varmaan kuitenkin tekisimme sen, kun toinen hellittämättä pyytäisi.

Jeesus rohkaisee pyytämään Jumalalta kaikkea tarpeellista. Jumala on hyvä. Hän lupaa, että pyytävä saa, etsijä löytää ja kolkuttavalle avataan.

Mikä olisi sellaista, jota todella kannattaa pyytää? Jeesus sanoo vuorisäärnässään: *"Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan, niin kaikki muukin teille annetaan."* (Matt. 6:33)

Joka uskoo ja saa kasteen, on pelastuva. Joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen. (Mark. 16:16.) Jumala on asettanut jokaisen ihmisen eteen siunauksen ja kirouksen. Hän kehottaa: *"Valitse elämä, niin saat elää."* (5. Moos. 30:19.)

Oveen kolkuttaminen viittaa Jumalan huoneeseen pyrkimiseen. Ihminen ei voi omin voimin avata Jumalan huoneen ovea. Jumala itse aukaisee oven sisältäpäin. Siksi jokaisen, joka huomaa olevansa Jumalan huoneen ulkopuolella, kannattaisi rientää soittamaan Juma-

lan ovikelloa. Vaikka sitten keskelä yötä!

Ovi on Jumalan Poika Jeesus. Hän saarnauttaa palvelijoittensa suulla pelastavaa sanomaa (Joh. 20:22–23). Jos armosta osaton haluaa tehdä parannuksen, Jumalan palvelijat eivät varmasti vastaa: "Älä häiritse. Kysy muualta tai tule joskus toiste." Kun on kyse tärkeimmästä, aikaa kyllä löytyy.

"Sillä niin kuin taivas on korkea maan yllä, niin on Herran armo suuri niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä. Niin kuin isä armahtaa lapsiaan, niin armahtaa Herra niitä, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä." (Ps. 103: 11, 13.)

Tuomo Komulainen
Kirjoittaja on helsinkiläinen teologian opiskelija.

Konserttitarjotin

Hiljaisuuden valo

pe 23.11. klo 19

Aleksanterin kirkko

Samuli Edelmann - loppuunmyyty

Joulukonsertti

ke 28.11. klo 18

Vanha kirkko

* Naiskuoro Katajaiset,

joht. Jussi Tamminen

Ohjelma 5 €

Joulupuut laulaa

to 29.11. klo 19

Finlaysonin kirkko

Pirkanmaan musiikkiopiston nokkahuiluoppilaita

Jouluinen konsertti

pe 30.11. klo 18.30

Finlaysonin kirkko

Sampolan Laulajat ry

Arkihuolesi kaikki heitä

Mummon Kammarin perinteinen

adventinaaton konsertti

la 1.12. klo 16

Tuomiokirkko

Lue lisää Mummon Kammarin s. 12

Tunnelmallinen

joulukonsertti

la 1.12. klo 16

Vanha kirkko

Riitarinna-kuoro, joht. Jukka Lehtinen

Ohjelma 10 €

Adventtivesper

su 2.12. klo 18

Aitolahden kirkko

Tampereen kirkkomusiikkipiirin

kuorot

Taas kaikki kauniit muistot

su 2.12. klo 19

Hervannan kirkko

Musiikkia ja lausuntaa, Inga Sulin,

Ahti Jokinen, Ilmo Korhonen,

Urho Koski ja Martti Syrjäniemi.

Ohjelma 5 €

Adventtikonsertti

su 2.12.2. klo 15 Pirkanmaan

Musiikkiopisto, Eteläpuisto 4

*Kamarikuoro Eternitas,

joht. Petra Perttula

Iltamusiikkia Tuomiokirkossa

Joulukonsertti

ma 3.12. klo 18

*Pirkanmiehet, joht. Tuomas Laatu

Nyt sytty valot tuhannet

ma 3.12. klo 19 Teiskon kirkko

Elina Vettenranta, laulu, Saku Järvi-

nen, piano

Ohjelma 10 €

Liikuntarajoitteiset

Kuulokojeet

Harjun kanttorikvartetti on tehnyt joulukorttilevyn, jolla musisoivat Harjun kanttorit Lasse Kautto (takana vas.), Tarja Laitinen, Janne Salmenkangas, Ville Karhula (edessä vas.), sopraano Satu Sepänniitty-Valkama ja pianisti Maila Böhm. Levyn julkistamiskonsertti pidetään keskiviikkona 28.11. kello 18 Pispalan kirkossa. Levymyynti on tilaisuuden jälkeen. Tuotto menee Harjun virolaisen ystävyysseurakunnan Peete-lin hyväksi.

Enkellaulu kajahtaa

ma 3.12. klo 19

Vanha kirkko

Laulu-Siskot, joht. Sirpa Järnberg,

säestää Vesa Tuomi

Ohjelma 10 €

UrkusoiKiva!

4.12. klo 18

Pispalan kirkko

Musiikinopetuksen oppilaita ja Har-

jun Lapsikuoro

Ojenna kätesi katulapselle

-konsertti

ti 4.12. klo 19

Aleksanterin kirkko

Viktor Klimenko

Lounasmusiikkia

ke 5.12. klo 12

Aleksanterin kirkko

Katja Mäkiö, laulu ja Riikka Viljakai-

nen, urut

Partiolippukunta Harju-

siskot ry:n joulukonsertti

ke 5.12. klo 17.30

Seurakuntien talon

Näsin sali

Ohjelma 5 €. Tuotto 60-vuotisjuhla-

vuoden tapahtumien järjestämiseen.

Joulukonsertti

ke 5.12. klo 18

Messukylän kirkko

Pirkanmaan musiikkiopiston jousi-

orkesterit, joht. Tiina Kaukinen ja

Reetta Sipilä

* tarkoittaa Tampereen seurakun-

tien yhteistyökuoroa.

Ota onkeesi

Joulutori soi jälleen

Tampereen seurakunnat on jo vuosien ajan tehnyt yhteistyötä Tampereen Joulutorin kanssa. Tänä jouluna luvassa on sekä perinteistä toimintaa että aivan uusia avauksia.

Soivan Joulutorin avajaiskonsertissa Vanhassa kirkossa keskiviikkona 5. joulukuuta kello 19 esiintyy **Joel Hallikainen**, joka on mukana myös alkuillasta pidettävissä Joulutorin avajaisissa yhdessä Piccolo Kamarikuoron kanssa. Konserttiin on vapaa pääsy.

Avajaiskonsertista käynnistyy konserttisarja, jossa riittää mielenkiintoisia esiintyjiä lähes jokaiselle illalle Joulutorin aukioloaikana eli 5.–23. joulukuuta. Ohjelmaan sisältyy niin jousi- kuin puhallinorkesterimusiikkia ja laulumusiikkia kuin tunnettujen viihdetaiteilijoiden jouluisia konserttejakin.

Piccolo-kuorojen itsenäisyyspäivän konsertista saadaan nauttia torstaina 6. joulukuuta noin kello 18.45 Vanhassa kirkossa. Kuoroja johtaa kanttori **Heikki Hinssa**.

Konserttiin on vapaa pääsy.

Kauneimpien Joululaulujen 40-vuotista taivalta juhlistetaan joululaulumaratonilla, joka pidetään Vanhassa kirkossa lauantaina 15. joulukuuta kello 10–21.

Joulutorin Lastenpäivä järjestetään lauantaina 8. joulukuuta, ja päivän ohjelmavastuu on tänä vuonna seurakunnilla.

Glögeria toimii Vanhan kirkon tapulissa aiempien vuosien tapaan.

Lue lisää Joulutorin tapahtumista ja konserteista Tampereen Kirkkosanomien joulunumerosta, joka ilmestyy 5.12.

Jorma Vuopion, Petri Karakselan, Erja Sjömanin ja Heikki Lyytisen mielestä itsenäisyyspäivän sotaveteraaneja kunnioittavan ohjelman täytyy olla vahvaa ja väkevää mutta samalla herkkää.

Unten muistoja pintaan

Vaikka Messukylän kirkon konserttiesiintyjien tapaaminen on iloinen, on itsenäisyyspäivänä kello 16 alkaen luvassa juhla-lisempaa. Tapahtuman tavoitteena on ennen kaikkea kunnioittaa veteraaneja. Samalla nostetaan esiin vaiettuja kokemuksia.

Konsertin avaa kenraali **Heikki Lyytisen** tilaisuuden ohjelmaan johdattava puhe.

Isänmaallista osuutta jatkaa lausuntataiteilija **Erja Sjömanin** tekemä runo, jota hän itsekin pitää rohkeana vetona:

– En ole koskaan nähnyt, että lausuisin omatekoisen runon julkisesti. Olen ujon sortinen, mutta kun alan lausua, teen sen lähestulkoon sotilaallisesti, Sjöman hymyilee.

Runoa tehdessään kävi läpi ison materiaalin kirjallisuutta Mika Waltarista Aale Tynniin löytäksseen oikean sävyn.

– Minun ei alun perin pitänyt

lausua omaa vaan muiden runoja, mutta koin niin vahvasti sotaveteraani-isäni tunteet. Runon synty oli taiteellisen näyn tulos, mutta se on kunnianosoitus sodassa taistelleille ja kaikille pois nukkuneille.

– Isä ei puhunut kanssani sodasta, mutta kun mieheni isä alkoi kerran kertoa kätkeytyä muistoja, olin utelias ja halusin tuntea sodan todellisuuden.

Myös Lyytinen on tunnistanut muistojen raskauden:

– On yleinen piirre, että harva veteraani haluaa tarinoida niistä tapahtumista. Keskenään he kyllä jakavat tällaisia asioita. Ne näkyvät unissa ja elämässä.

Unten muistoja on myös runossa, joka sukeltaa kovettuneen pinnan alle. Se saa lohdullisen lopun.

Muut esiintyjät rohkaisivat tekstistä vaikuttuneena herkan kauniin mutta samalla vahvan tekstin esittämiseen. Itsenäisyys-aihe on tärkeä kaikille esiintyjille.

– Oikein jähmetyin paikoilleni,

kun kuulin sen kirkossa, baritoni Jorma Vuopio vahvistaa.

Tule valoon haudattu muisto, joka kivenä rinnassa polttaa.

Ehkä joskus...

Sjöman paljastaa, että runoja on pöytälaatikossa aika paljon. Ehkä ne vielä joskus näkevät päivänvalon.

Uruilla ja pianolla Vuopiota säestävä **Petri Karaksela** soittaa lisäksi pari urkusooloa. Hän ja Sjöman pyrkivät yhdistämään musiikkia myös runoon.

– Jos hiljainen tausta..., Karaksela miettii.

Yllätyksen lupaa Vuopiokin. Hän kehuu Messukylän seurakunnan ykköskanttoria vaatimattomaksi mieheksi mutta loistavaksi säestäjäksi. Tämä myötäelää laulajan mukana myös laulun sisältöä. Toisaalta Karaksela tekee omiakin sävellyksiä.

Arjen hallelujaa

Laulajat–lauluntekijät **Jaakko Löyty** ja **Mika Nuorva** ovat lähteneet uusine lauluineen tien päälle. Tummista kórttisävyistäkin tunnetut muusikot hakevat arkeen valoa *Halleluja*, *kiitoslauluja arjen keskeltä* -konsertissa.

Lauluissa eletään rivitalokaksi-ossa keitellen velliä, etsitään olohuoneesta rakkauden h-hetkiä, siunataan samaa sukupuolta olevien parisuhteita ja hoilataan arjen hallelujaa, vaikka edessä olisivatkin vaikeat ajat.

Konsertti on sunnuntaina 25.11. kello 18 Peltolammin seurakuntakeskuksessa, Tilkonmäenkatu 4. Sen järjestävät Härmälän seurakunta sekä Herättäjä-Yhdistys. Ohjelma 10 euroa.

Isänmaallinen osuus päättyy *Veteraanien iltahuutoon*. ”Jos sen jätät pois, niin ei tarvitse tulla kirkkoon laulamaan”, Vuopio siteeraa muuatta veteraania. Hän myöntää kappaleen koskettavan itseäänkin niin, että laulaessa on pakko nienleskellä.

– Jos laulu katkee niin urut jatkaa, hän lupaa.

Konsertti alkaa klassisella musiikilla Händelistä Mozartiin. Konsertin loppuosa taas on tuttuja ja samalla toivottuja joululauluja. Konserteissa toistuvat vuodesta toiseen samat laulut juuri siksi, että niitä ihmiset joulun alla haluavat kuulla.

Tuttuja säveliä on luvassa enemmänkin jo joulukuun ensimmäisenä päivänä samassa paikassa kello 18 järjestettävässä *Oi, kuuletko laulua enkelten* -konsertissa. Siinä esiintyy Karakselan ja Vuopion lisäksi muun muassa Tampereen oopperasta tuttu ja myös keskiakaista musiikkia esittänyt tenori **Markku Seppänen**.

Tuon konsertin tuotto menee yksinhuoltajaperheiden joulun hyväksi. Itsenäisyyspäivän konsertilla taas tuetaan Tampereen ensi- ja turvakotiyhdistystä.

Elettyä elämää

Eletty elämä näkyy itsenäisyyskonsertissa muun muassa ilmavoimien sotilaan virkapukuna Heikki Lyytisen yllä. Hänellä on takanaan 35 vuotta valtion palveluksessa, 12 siirtoa, 14 muuttoa ja 3500 lento-tuntia.

Vuopio on esiintynyt oopperassa Tampereella ja muun muassa valtakunnallisissa maanpuolustusjuhlissa.

Hänen intonsa musiikkiin sytyi lapsuudessa: isä oli harmonikansoittaja, joka treenasi kotona ja kirjoitti nuotteja muun muassa **Lasse Pihlajamaalle**. Poika kuunteli, kun **Mauno Kuusisto** harjoitteli isän kanssa keittiössä kappaletta *Kertokaa se hänelle*.

– Isä oli loistava soittaja, Jorma Vuopio muistelee.

Hänen oma ensiesiintymisensä tapahtui seitsenvuotiaana raitiusseuran juhlissa. Pedagogiset lauluopinnot hän suoritti vasta aikuisiällä **Anu Hälvän** opissa.

Ensimmäisen hyväntekeväisyyskonserttinsa Jorma Vuopio piti Kangasalan kirkossa syöpälasten hyväksi vuonna 1988. Sen jälkeen alkoi tulla kutsuja seurakuntatyöhön; myös vapaaehtoistoimintaan ja luottamushenkilöksi.

Takana on hyväntekeväisyyskonsertteja kirkoissa ympäri Suomen.

– Messukylän kirkko on läheinen esiintymispaikka. Kirkkomusiikki puhuttelee. Olen esittänyt myös viihdemusiikkia, mutta ei se ollut mun juttu – vaikka olikin hauskaa.

Asta Kettunen

Buxtehuden sävelet soivat Tuomiokirkossa

Tuomiokirkon Kamarikuoro Cantionale ja Tampereen Kamarimusiikkiseuran orkesteri esittävät Diderich Buxtehuden *Abendmusik*-kirkkokonsertin sunnuntaina 25.11. kello 18 Tuomiokirkossa.

Kuoroa johtaa **Tuomas Laatu**, urkurina on **Matti Hannula** ja laulusta vastaavat **Tuomas** ja **To-pias Laatu**.

Saksalaissäveltäjän, Diderich Buxtehuden (noin 1637–1707) elämänvaiheista ei ole säilynyt kovinkaan paljon tietoa. Myös suurin osa hänen säveltuotannostaan on kadonnut.

Buxtehude toimi Lyypekin Pyhän Marian kirkon urkurina li-

ki 40 vuotta, ja hänen maineensa kiiri niin, että nuoren Johann Sebastian Bachin kerrotaan vuonna 1705 kävelleen noin 300 kilometriä kuulemaan Buxtehuden urkujensoittoa.

Buxtehuden kantaatit ovat solistisia ja pienen yhtyeen voimin soitettavissa. Ne esitettiin urku-parvelta, ja usein Buxtehuden tekstivalinnat liittyvät ehtoolliseen.

Pian Lyypekkiin saapumisensa jälkeen Buxtehude ryhtyi järjestämään kuuluisia *Abendmusik*-kirkkokonsertteja säännöllisesti. Ilta-musiikkien ohjelmaan kuului varmuudella vokaaliteoksia, usein oratoriotyyppeisiä kokonaisuuksia.

Adventinaika pitää Pirkanpojat kiireisinä

Poikakuoro Pirkanpojat valmistautuu esittämään kolme isoa konserttia adventin aikana.

Ensimmäinen konsertti on Benjamin Brittenin kantaatti *Saint Nicolas* lauantaina **1. joulukuuta kello 19 Tuomiokirkossa**. Kuoro esittää teoksen ensimmäistä kertaa.

Solistina laulaa tenori **Niall Chorell**. Oopperalaulajaa kuultiin Tampereella viimeksi Pirkanpoikien *Psalmfest*-konsertissa. Säestyksestä vastaa Kamariorkesteri.

Saint Nicolas on dramaattisen kaunis kertomus Pyhän Nikolaoksen elämästä.

– Musiikki on vahvan ilmaisuvoimaista ja harmoniat rohkeita. Rytmit vaihtelevat musikaalimaisista iloitteluista hartaisiin ko-raaleihin. Myös yleisö pääsee mukaan laulamaan suomalaisesta-kin virsikirjasta tuttua sävelmää, kertoo Pirkanpoikien taiteellinen johtaja **Jouni Rissanen**.

Seuraava poikakuoron esiintyminen on Pirkanmiehet-kuoron kanssa *Laulu Suomen soi* – isänmaallinen juhla -konsertissa keskiviikkona **5. joulukuuta kello 19 Yliopiston juhlasalissa.**

– Isänmaallisessa juhlassa kuullaan suomalaista *a cappella*

Pirkanpojat valmistautuu esittämään kolme isoa konserttia adventin aikana.

Pyhän Lazaruksen ritarikunta jälleen lasten asialla

Pyhän Lazaruksen ritarikunta ja Tampereen seurakuntien diakoniatyö järjestävät perinteisen *Joulumusiikin illan* sunnuntaina 25. marraskuuta kello 17 Finlaysonin kirkossa.

Konsertissa esiintyvät lausuja **Essi Salmela** ja Ritvalan kööri-kuoro, jota johtaa **Sari Metsäky-**

-kuoromusiikkia, kuten Sibelius-ta, Paciusta ja Madetojaa. Pirkanmiesten kanssa toteutettu juhla on suosittu tapahtuma Tampereella vuodesta toiseen.

Pirkanpoikien perinteinen joulukonsertti **21.12. Tuomiokirkossa** sisältää vanhaa ja uutta joulumusiikkia Suomesta ja muualta Euroopasta.

– Erityisesti englantilaiset joululaulut ovat tässä joulukonsertissa esillä. Konsertissa kuullaan myös täysin uusi joululaulu, Mikko Sidoroffin säveltämä ja Sonja Kosusen sanoittama *Joulusatu*. Ohjelmisto äänitetään levyksi vuonna 2013 Alba Records -levymerkille, kertoo Rissanen.

1.12. klo 19
Tampereen tuomiokirkko
Britten: Saint Nicolas
Poikakuoro Pirkanpojat
Kamariorkesteri
Niall Chorell, tenori
Jouni Rissanen, kapellimestari
Liput 20/15e
Ennakkomyynti www.lippupalvelu.fi

5.12. klo 19
"Laulu Suomen soi" - isänmaallinen juhla, Yliopiston juhlasali
Poikakuoro Pirkanpojat, joht. Jouni Rissanen
Pirkanmiehet, joht. Tuomas Laatu

Buxtehuden sävelkieli on edelleen ajankohtaista ja tuoretta, ja hänen sävellyksensä elävät vaikuttavina myös tämän päivän messus-

sa, rukoushetkissä, konserteissa ja iltamusiikeissa.

Ohjelma maksaa 10 euroa ja niitä on myynnissä ovela.

Radio, tv ja netti

Kuuntele saarna netistä

Tampereen tuomiokirkon sunnuntain jumalanpalvelusten saarnat ovat kuunneltavissa Tuomiokirkkoseurakunnan verkkosivuilla äänitiedostoina osoitteessa www.tampereenseurakunnat.fi/soitasaarna.

Myös Messukylän kirkon saarnoja voi kuunnella osoitteessa www.tampereenseurakunnat.fi/messukyla/saarnat.

Radiomessu Aitolahdesta

Radiomessu Aitolahden kirkosta kuullaan ensimmäisenä adventti-sunnuntaina 2. joulukuuta kello 10 suorana lähetystenä Radio YLE 1:ssä. Messun toimittavat pastori **Mauri Nieminen** ja kanttori **Miia Moilanen**. Messussa laulaa Harjun lapsikuoro, johtajanaan **Maiju Häyrynen**.

Miksi mitään on olemassa?

TV7-kanavalla nähdään ohjelmasarja *Vartiossa*, jossa uskonnonfilosofi, teologi **William Lane Craig** käsittelee yleisimpiä kristinuskoa vastaan esitettyjä väitteitä. Sarjan seuraavassa jaksossa etsitään syytä sille, miksi mitään on olemassa.

Ohjelma esitetään joka toinen torstai kello 18.30, seuraava jakso 22. marraskuuta.

Green Fields ja VesaSet juhlivat

Lauluyhtye Green Fields ja lauluyhtye VesaSet järjestävät juhla-konsertin sunnuntaina 25. marraskuuta kello 15 Vanhan kirjastotalon musiikkisalissa.

– Green Fields viettää 45-vuotisjuhlaa ja VesaSet puolestaan 40-vuotisjuhlaa, kertoo molempien kokoonpanojen puuhamies, säveltäjä **Vesa Haapaniemi**.

Konsertin klassisen osion solistina esiintyy **Leena Riihimäki**. Teoksina ovat muun muassa Mendelssohnin *Psal*m 42 sekä Vesa Haapaniemen sävellykset *Sinua etsin Herra* sekä *Mumma*.

– *Mumma* on eräs noin vuosi sit-

ten edesmenneen Margit Kalmanlehdon lukuisista runoista. Se kertoo vanhenemisesta ja siihen liittyvistä tunteista, kertoo Haapaniemi.

Konsertin viihdeosiossa kuullaan poimintoja The Beatlesin, Juice Leskinen ja Kasevan tuotannosta. Solistina laulaa **Matthau Miko-jan**. Säestyksestä huolehtivat Kamariorkesteri, Viihdeyhtye ja pianisti **Maila Böhn**.

Vesa Haapaniemen ja Margit Kalmanlehdon 40-vuotisen säveltäjä-sanoittajayhteistyön kunniaksi on julkaistu levy *Ristin mies*, jota on myynnissä konsertissa 15 euron hintaan.

Mieskuoro Laulajien Isänmaallinen Juhla

Tampere-talon Iso Sali

keskiviikkona 5.12.2012 kello 19

Mieskuoro Laulajat, johtaa ***Juha Holma***
Kotkien puhallinorkesteri, johtaa ***Pekka Ahonen***
Juhlapuhe, Tampereen yliopiston rehtori ***Kaija Holli***

Osa juhlan tuotosta lahjoitetaan sotaveteraaneille

Konserttiliput 25 €
www.lippu.fi
Kalevan Kello, Tuomiokirkonkatu 17
www.mieskuorolaulajat.fi
Sami Permi, sami_permi@yahoo.com, p. 0400 688 957

Kunniamerkit

Pyhän tanssin ryhmässä palataan kristinuskon juurille

Keho on ajatustemme ja tunteidemme koti. Monissa asioissa kehomme on jopa meitä viisaampi, koska se varoittaa meitä väärästä käyttäytymisestä muun muassa sairastumisella silloin, kun emme muuten ymmärrä rauhoittua.

Kehon kautta pystymme myös tavoittamaan viisautta, jonka kuvaamiseen eivät sanat ole riittäviä. Pyhän tanssin ryhmässä koetaankin uskonnollisuutta liikkeiden kautta.

Monille meistä uskon ja kehon yhdistäminen kuitenkin tuntuu kummalliselta ja jopa vääraltä. Se selittyy kulttuurimme historialla: kirkossa on unohdettu kehollisuus vuosisatojen saatossa. Tämä on valitettavassa ristiriidassa alkuperäisen kristillisyyden kanssa.

– Juutalaisessa perinteessä tanssi on hyvin luonnollinen uskon ilmentämisen muoto. Psalmeissa kuvataan lukuisissa kohdissa tilanteita, joissa Jumalaa kiitetään laula-

en ja tanssien. Vielä alkukirkon aikoihin uskoa ilmenettiin tanssien, pastori **Heidi Peltola** kertoo.

Hellenistisen kulttuurin keskelle syntyneessä kristinuskossa haluttiin kuitenkin tehdä pesäeroa ympäröivään uskonnollisuuteen, ja siksi tanssiin alettiin vähitellen suhtautua myös kriittisesti.

– Tanssi ei kuitenkaan kadonnut kristillisyydestä. On olemassa varhaiskeskiaikaisia käsikirjoituksia, joissa kuvataan yksityiskoh-

taisesti muun muassa luostareissa piispan johdolla tanssittuja ko-reografioita.

Tanssi on ollut yksi merkittävä uskon ilmaisun muoto eteläisessä Euroopassa, jonne asti uskonpuhdistus ei ulottunut. Pohjoisempaan on toisin, kun sanaan keskittyessä kehollisuus jäi varjoon, ja tanssi pelkistyi lähinnä pappien liturgisiin käsiin liikkeisiin.

Sveitsissä siirtolaispappina työskennellessään Peltola kohta-

si vireän pyhän tanssin kulttuurin, joka 1970-luvulta lähtien on vahvistunut Keski-Euroopassa. Hän kiinnostui kokonaisvaltaisesta ja meditatiivisesta tavasta kokea hengellisyyttä siinä määrin, että kouluttautui pyhän tanssin ja ryhmätanssin ohjaajaksi.

– Pyhän tanssin ryhmässä muodostetaan piiri, jossa kaikki ovat tasavertaisia eikä ketään jätetä ulkopuolelle. Ryhmän keskellä oleva valo symboloi Kristusta. Liikkeet ovat yleensä hyvinkin yksinkertaisia, sillä näytävyyden sijaan tärkeintä on tanssijan yhteys omaan sisimpäänsä.

Tuota yhteyttä haetaan hyvin monenlaisen musiikin siivittämänä. Peltola avaa aina opeteltavan tanssin taustaa, kulttuurihistoriaa ja liikekielen merkitystä.

Tanssin lisäksi kokoontumisiin kuuluu rentoutumisharjoituksia. Peltola pitääkin pyhää tanssia tervulleena mahdollisuutena rauhoittumiseen nykyisen hektisen elämäntavan keskellä.

Uskon iloa tanssien

Maija-Liisa Maunu on ollut vakiosallistujia pyhän tanssin ryhmässä. Hän tulee mukaan tanssimaan kerta toisensa jälkeen siksi, että uskon ilmentäminen liikkein tuntuu hänelle luontevalta.

– Olin Afrikassa lähetystyössä, ja siellä ilo ja tanssi kuuluivat jokaiseen jumalanpalvelukseen. Usko on iloinen ja onnelliseksi tekevä asia, ja sen vuoksi lauletaan ja tanssitaan Vanhassa testamentissakin.

– Kuulun sukupolveen, joka istui kirkossa paikallaan liki hengittämättä. Liike kuitenkin kuuluu elämään ja uskoon. Pyhän tanssin ryhmässä yhdistyvät hienosti kehollisuus, hengellisyys ja ihana musiikki eri puolilta maailmaa.

Mikäli kiinnostuit mahdollisuudesta kokea yhteyttä pyhään tanssin keinoin tai tahdot jouluun kehollisemman lähestymistavan, kannattaa suunnata Uudenkylän seurakuntatalolle. Pyhän tanssin ryhmä kokoontuu adventin tunnelmissa tiistaisin 4., 11. ja 18. päivinä joulukuuta kello 18–19.30.

Mari Tiensuu

Pyhässä tanssissa kaikilla tehdyillä liikkeillä on vahvat merkityksensä, joiden juuret ovat tanssin pitkässä perinteessä. Etualalla kurkottaa ryhmän ohjaaja Heidi Peltola.

Tuomas Koskikaho

Jokainen lapsi on joululahjansa ansainnut

Lapsen maailmassa joululahja on tärkeä joulumieltä ja iloa tuova asia. Tampereella on kuitenkin paljon koteja, joissa lasten lahjatoiveet jäävät täyttymättä perheen taloudellisen ahdingon vuoksi. Tammerkosken Nuorkauppakamarin

Joulupuukeräys tuo jouluiloa myös niille tamperelaislapsille, joiden läheisillä ei ole mahdollisuutta toteuttaa heidän lahjatoiveitaan.

Viime vuonna Joulupuukeräys tuotti yli 1000 lahjaa, jotka jaettiin lapsille nuorten toiminta-

ja ohjauskeskus Messin kautta. Tänä vuonna tavoitteena on nelinker-taistaa luku.

– Lähes 4000 tamperelaislasta elää lastensuojelun piirissä. Heistä moni saa ainoan joululahjansa tänäkin vuonna Joulupuukeräyksen

kautta. Haastamme kaikki tamperelaiset mukaan, jotta yksikään lapsi ei jäisi ilman lahjaa, sanoo Joulupuu-projektin projektipäällikkö **Niina Jalasjoki**.

Lahjat jaetaan 0–17-vuotiaille lapsille ja nuorille. Lahjojen on oltava uusia tai itse tehtyjä. Lahjat tuodaan keräykseen joko lahjapussiin tai lahjakääreeseen paketoituna. Erityistoiveena on, että konsoli- ja tietokonepelit, CD-levyt ja DVD-elokuvat tuotaisiin keräykseen ilman lahjakäärettä. Lahjakorttikuoriin olisi hyvä merkitä selvästi, mihin lahjakortti on tarkoitettu. Lahjan pakettikorttiin tulee merkitä lahjan sisältö, onko lahja tytölle vai pojalle sekä lahjansaaajan ikä.

Tänä vuonna lahjan voi antaa keräyspisteiden lisäksi myös Tampereen seurakuntien verkkokaupan kautta osoitteessa

pereenseurakunnat.fi/joulupuu. Samasta osoitteesta löytyvät lahjavinkit ja keräyspisteet.

Joulupuu-projektia toteutetaan eri puolilla Suomea. Tampereella toteuttajina ovat Tammerkosken Nuorkauppakamari ry ja Mes-si yhdessä kauppakeskus Koskikeskuksen ja muiden yhteistyöyritysten kanssa.

Creative Commons / Jaded Az

Parasta Suomessa on turvallisuus

– Olen viihtynyt hyvin Suomessa. Ihmiset ovat ystävällisiä ja rauhallisia, ja suurin osa suhtautuu maahanmuuttajiin myönteisesti, mietii 30-vuotias maahanmuuttaja **Safaa Adeeb Gryaqus**, joka tuli Suomeen vuonna 2009.

Mies opiskelee suomen kieltä Tampereen Aikuiskoulutuskeskuksessa.

– Se on Maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, kertoo Adeeb Gryaqus, joka joutuu lunttaamaan kurssin monimutkaisen nimen tietokoneen ruudulta. Muutoin reilut kolme vuotta maassa asunut mies puhuu hämmästyttävän hyvin suomea.

Kymmenen kuukauden kurssiin kuuluu kaksi työharjoittelujaksoa. Adeeb Gryaqus on toiminut työharjoittelijana Hervannan seurakunnassa. Hän on tullut tutuksi hervantalaisille etenkin Pelipuiston seurakuntakodissa, jossa mies on valokuvannut talossa toimivia ryhmiä ja videoinut maahanmuuttajien elämäntarinoita.

Kuvaaminen on ollut nuorelle miehelle mieluista, sillä hän toimi valokuvaajana kotimaassaan Irakissa.

– Minulla oli oma valokuvaamo. Tein paljon juhliin liittyviä kuvauksia. Häät, konfirmaatio ja kaste ovat tärkeitä ja suuria juhlia Irakissa, kertoo Adeeb Gryaqus, joka itse on kristitty.

Oma kuvaamo tuhoutui pommituksissa

Nuoren miehen elämä kääntyi päälaelleen Irakin sodan puhjetua 2003. Hänen valokuvaamonsa tuhoutui pommituksissa. Levottomuudet ovat jatkuneet maassa pitkään sodan jälkeenkin.

Adeeb Gryaqus pakeni perheensä kanssa Turkkiin, jossa he elivät viisi vuotta ennen Suomeen tuloa.

– Minulla on iso perhe, kaikkiaan kuusi siskoa ja kolme veljeä. Minun lisäksi Suomessa ovat isäni ja äitini sekä kaksi sisartani ja kaksi veljeäni. Muut sisarukset ovat nyt Yhdysvalloissa, Ruotsissa, Irakissa ja Turkissa.

Adeeb Gryaqus kiittää Suomea maahanmuuttajien hyvästä kohtelusta.

– Voimme opiskella kieltä ja pääsemme työharjoitteluun. Turkissa maahanmuuttajilla ei ole tulevaisuutta, he eivät juuri saa apua.

Adeeb Gryaqusin mielestä parhaita asioita Suomessa ovat turvallisuus ja ilmastoltaan sopiva kesä.

Myös suomalaiset ruuat maistuvat.

– Vaikeita asioita ovat kylmä talvi, suomen kieli ja työtodistukset, joita vaaditaan joka paikassa. Minulla ei ole todistusta työkokemuksistani, sillä olen harrastanut kuvausta ja sitä kautta oppinut tämän ammatin, kertoo mies, joka on valmis opiskelemaan itselleen uuden ammatin, jos töitä kuvaajana ei löydy.

Erossaolo vie voimia

Nuoren miehen silmiin tulee hakea ilme, kun hän mainitsee vaimonsa. Adeeb Gryaqus on joutunut elämään erossa vaimostaan, joka lähti Yhdysvaltoihin oman perheensä kanssa.

– Vaimoni on ollut välillä luonani Suomessa, mutta hän joutuu aina palaamaan Yhdysvaltoihin viisumin takia.

Vaimon lisäksi Adeeb Gryaqus ikävöi kotimaataan.

– Totta kai haluaisin palata kotiin. Irak ei kuitenkaan ole turvallinen paikka. Tilanne on siellä edelleen huono, ja eläminen vaikeata.

Kotiinpaluun lisäksi nuori mies haaveilee kahdesta asiasta.

– Haluaisin saada vaimoni kokonaan luokseni. Toinen haave on oman valokuvausliikkeen perustaminen. Se kyllä vaatii rahaa, mutta sitä toivon sydämestäni.

Kirsi Airikka

Safaa Adeeb Gryaqus kameroineen on tuttu näky Pelipuiston seurakuntakodissa Hervannassa. Ystävällisen ja hyvin suomea puhuvan miehen on helppo lähestyä kuvattavinaan. Tällä kertaa kuvauksen kohteena oli Vaunujengin äitejä ja lapsia.

Hannu Jukola

Laura Suomela kirjoitti seikkailukertomuksen koululaisille

– Kirjan julkaiseminen on minulle ison ja vuosia kestäneen unelman täyttymys. Siis uskomattoman kiva juttu, mietti Tampereen seurakuntien nuorisotyönohjaaja **Laura Suomela**, jonka esikoiskirja *Lokkisaaren säpinät* julkaistiin syyskuussa.

Kirjan tapahtumat sijoittuvat seurakunnan kesäleirille, jonne Juho lähtee puolipakolla ystävänsä Iston houkuttelemana. Kukaan ei tiedä, että leiri on koti-ikävää potevalle pojalle ensimmäinen yöreissu ilman vanhempia. Tapahtumat alkavat vyöryä, kun kaverukset huomaavat naapurisaareissa hämäräpeleistä toimintaa.

– Halusin kirjoittaa elämäntarinan, jossa olisi jännitystä, huumoria ja ystävyyttä, mutta myös ristiriitoja. Leirien vetäminen

on minulle tuttua ja siksi rooli-hahmojen maailmaan solahtaminen on ollut luontevaa. Koululaisten elämäkuviot ja kielenkäyttö ovat arkipäivää myös kotona, kertoo kahden kouluikäisen äiti.

Suomela on opiskellut kirjoittamista ja käynyt Viita-akatemi-an kolmivuotisen kirjoittajakoulun. Pöytälaatikkoon on syntynyt vuosien aikana lukuisia aikuisten novelleja ja omille lapsille kirjoitettuja satuja. Suomela on osallistunut useisiin kirjoituskilpailuihin ja kirjoittaa radion iltahartauksia Yleisradiolle.

– Olen oppinut kirjoittamaan kaikissa olosuhteissa, esimerkiksi perheen keskellä metelissä keittiön pöydän ääressä. Parasta kirjoitusaikaa olivat arkivapaapäivät hiljaisessa talossa. Saatoin uppoutua kirjoittamiseen tuntikausiksi kylpytakki päällä, hymyilee Suomela ja kiittää samalla kotijoukkojaan.

Aviomies sekä 13- ja 11-vuotiaat lapset ovat toimineet tekstin esilukijoina. Heiltä Suomela on saanut arvokasta palautetta kirjoittamiseen.

Vuosien uurastus palkittiin vihdoin

Lokkisaaren julkaiseminen on ollut vuosien hanke.

– Olin jo luovuttaa, mutta viimein aukesi kustannusliike WSOY:n ovi. Myönteisen vastauksen jälkeenkin kirjan tekstiä on toimitettu vielä pitkään. Kustannusopimuksen allekirjoittaminen viime kesänä oli ikimuistoinen hetki!

Kirjan tapahtumat sijoittuvat Tampereelle ja Näsijärven saareen. Esikuvana on ollut Tampereen seurakuntien leirikeskus Isosaari, jota Suomela on muokannut mielikuvituksessaan. Kirjan henkilöt ovat kuvitteellisia.

– Tarinasta tulee uskottava juuri siksi, että tunnen seurakunnan leiritavat itse niin hyvin. Halusin, että seurakunnan leirillä olleet lapset pystyvät samaistumaan kertomukseen.

Kristilliset arvot välittyvät kirjasta

Kirja on lajityypiltään jännityskertomus, joka on suunnattu 7–10-vuotiaille. Koska kirjan viitekehys on seurakunnan leiri, näkyy kristillisyyden arjen leiritouhuissa hartauksineen ja lauluineen. Juho jopa muistaa tiukan paikan tulen nuorisotyönohjaajan opettaman hätärukouksen.

Kustantaja toivoo yhteistyön jatkuvan Laura Suomelan kanssa. Lokkisaaren jatko-osa on juuri lähtenyt luettavaksi kustannustoimittajalle.

– Minulla on paljon ideoita uusiin kirjoihin ja myös aikuisille tarkoitettuihin teksteihin. Täysipäiväiseksi kirjailijaksi on vielä matkaa, mutta ainahan sitä saa haaveilla, Suomela sanoo.

Kirsi Airikka

Laura Suomela: Lokkisaaren säpinät 2012, WSOY Myynnissä kirjakaupoissa.

Tampereen seurakuntien nuorisotyönohjaaja Laura Suomela kirjoitti seikkailukirjan alakouluikäisille. *Lokkisaaren säpinät* julkaistiin syyskuussa.

Yhdessä yhteisen asian puolesta

YHDESSÄ-TAPAHTUMA lauantaina 24. marraskuuta kello 15–19 Aleksanterin kirkossa kutsuu Sanan ja musiikin äärelle yhdessä Kansan Raamattuseuran työntekijöiden kanssa.

– Kaikessa päämääräni on ollut, että evankeliumi menisi eteenpäin, sanoo Kansan Raamattuseuran Tampereen työstä vastaava **Anneli Rautakorpi** eläkepäiviensä kynnyksellä.

Tunnusomaista Rautakorvelle on ollut halu rakentaa seurakuntaa ja yhteistyötä yli kirkkokuntarajojenkin. Erityisen läheisesti työtä on tehty Tuomiokirkkoseurakunnan kanssa.

Rautakorpi on ollut järjestämässä muun muassa Alfa-kursseja, SenioriForumia, Sanan lähteillä -iltoja sekä eri seurakuntia yhdistänyttä Uskon päivän tempausta. Myös avioparityös-

sä ja naisten toiminnassa on yhdessä tehty uusia aluevaltauksia.

Iltapäivä jatkuu kello 17 alkavalla Elämme armosta -konsertilla, jossa musisoivat **Minna** ja **Jussi Pyysalo**. Tapahtuma päättyy ehtoolishetkeen. ■

Anneli Rautakorpi viettää eläkkeelähtöjuhlaansa Yhdessä-tilaisuudessa 24.11. kello 15–19 Aleksanterin kirkossa.

Hiljaisuuden kirkkoilta rauhoittaa

ADVENTIN AIKAAN voi virittää tyä hiljaisuuden kirkkoilloissa tiistaisin kello 19 Kalevan kirkossa. Illat koostuvat rukouksesta, raamatunluvusta, hiljaisuudesta ja musiikin kuuntelemisesta.

– Tervetuloa kirkkoon rauhoittumaan hetkeksi kesken arkiaskareiden tai kaupamatkan, kutsuu järjestelyissä mukana oleva Kalevan seurakunta-aktiivi **Riitta Somp**a-Hokkanen.

Iltojen teemat:

4.12. *Kruunua, valtikkaa et lainkaan S*ä nähdä saa.
sana: Tuula Ryhänen
musiikki: Kirsi Jokinen
11.12. *Nöyryys ja hiljaisuus on valtasi salaisuus*.
sana: Marja-Liisa Laaksonen
musiikki: Vesa Vahtola
18.12. *Jeesus, S*ä Herramme, *sua seurata tahdomme*.
sana: Riitta Somp-Hokkanen
musiikki: Merja Rantamaa ■

Saarnavuoro

Juhlan aiheita on useita

MISTÄ TEKSTISTÄ SAARNAAT?

Adventtisunnuntain tapahtumat ovat tutuimmista tutuimpia: Jeesus saapuu Jerusalemiin aasilla ratsastaen, kansan riemuiten vastaanottaessa hänet Hoosianna-huudoin. Myös palmusunnuntaina kuulemme samat tapahtumat. Kaikki kolme evankeliumivuosikertaa kertovat adventtina tämän, hieman eri sanoin. Vuorossa oleva Luukkaan evankeliumi mainitsee vain yhden aasinvarsan, ei ollenkaan toista, täysikasvuista.

LÖYSITKÖ TEKSTIIN UUDEN NÄKÖKULMAN?

Miksi kyselijät oikein saivat riittävän vastauksen? ”Herra tarvitsee sitä”, ei varmasti olisi muuten ollut hyvä selitys varsan viemiselle, mutta tuo vastaus kertoi Jumalan pelastustekojen tulevan juuri nyt todeksi. Tarvitsee ko Herra minuakin, mitä minä voisin tehdä Jumalan valtakunnan tulon hyväksi? Kenen elämään minä voisin ”tehdä tietä Herralle”?

MITÄ HALUAT SAARNASSASI VIESTIÄ?

Adventin, joulun ja pääsiäisen tapahtumien liittyminen yhteen muodostaa pelastushistoriamme kokonaisuuden. Vaikka joku voi ihmetellä sitä, miten samat evankeliumitekstit luetaan palmusunnuntaina, juuri siinä on uskomme syvin olemus: Vapahtaja saapuu vaatimattomasti pyhään kaupunkiin, syntyy köyhään perheeseen ja osoittaa Jumalan rakkauden todeksi kuolemalla ristillä. Ei ole joulua ilman adventtia, eikä pääsiäistä ilman joulua.

OLIKO TEKSTISSÄ JOTAIN VAIKEAA?

Adventtina ei ole. Palmusunnuntaina olen joskus itsekin samojen aiheiden äärellä pohtinut: juurihan minä tästä saarnasin. Kuitenkin tuolloin alkava hiljainen viikko luo oman sävynsä saarnaan.

MIKSI KANNATTAA TULLA KIRKKOON KUULEMAAN SAARNAASI?

Härmälän kirkossa vietämme juhlaa: olemme kutsuneet 70 vuotta tänä vuonna täyttävät laulamaan yhdessä Hoosianna-hymniä, sekä yhteiseen syntymäpäiväjuhlaan. Aloitamme myös yhdessä uuden kirkkovuoden.

MINKÄ KIRJAN OLET LUKENUT VIIMEKSI?

Puolessa välissä on todellinen tietojärkäle: Juha Vakkurin *Afrikan ympäri*, jota luen tapani mukaan ääneen vaimoleni iltaisin. Minulle kyseessä on, valintaraadeista huolimatta, minun Vuoden Tietokirjani! Melkein olemme itse matkalla Afrikassa...

Kimmo Ahonen

Kirkkoherra **Antero Eskolin** saarnaa Härmälän kirkossa ensimmäisen adventtisunnuntain messussa 2. joulukuuta kello 10.

Katso muu tapahtumatarjonta
www.tampereen
seurakunnat.fi

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut

klo 10 Aitolahden kirkossa
25.11. Tuuli Arola-Haverinen, Miia Moilanen
2.12. Ensimmäisen adventtisunnuntain radiomessu. Radio YLE 1 radioi, Mauri Nieminen, Miia Moilanen, Harjun lapsikuoro, joht. Maiju Häyrynen

Muut

Valmistaudutaan adventinaikaan 27.11. klo 13–15 Atalan srk-koti
Tule kiireen keskeltä rauhoittumaan ja hiljentymään adventin ja joulunajan odotukseen. Lämmitä glögiä ja pipareita
Löydä elämä -ilta 2.12. klo 17 Atalan srk-koti
Messiaan Israel, Lauri Holopainen, Pekka Luukkala.
Illassa MOT-lauluryhmä, rukouspalvelu
Kontemplatiivinen rukoushetki ja luettu messu 5.12. klo 19–20 Aitolahden kirkko
Kontemplaatio on hiljaista ajatuksetonta rukousta jatkuen luettuna ehtoollisena klo 19.30–20, Mauri Nieminen.
Mahdollisuus yksinkertaiseen ehtoollisen viettoon keskellä arkea.

HARJUN SEURAKUNTA

Messut

25.11. klo 10 Tesoman kirkko
Riitta Laankoski, Teuvo Suurnäkki, kanttori Elina Peura.
Messun jälkeen rukouspalvelu ja kirkkokahvit.
klo 11 Pispalan kirkko
Vauvakirkko. Amélie Liehrmann, Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttori Tarja Laitinen, vauvamuskarit
klo 12 Lielahden kirkko
Riitta Laankoski, kanttori Janne Salmenkangas
klo 17 Taizé-messu Pispalan kirkko
Saarnan tilalla hiljaista mietiskelyä. Messussa lauletaan ranskalaisen, Taizén ekumeenisen luostariyhteisön lauluja.
www.luottamuksenmessu.fi
Taizémessun jälkeen taiteilija Annukka Laineen Pyhät kuvat -kirjan julkistaminen ja hän kertoo Pispalan kirkon triptyykeistä
2.12. Ensimmäisen adventtisunnuntain messu klo 10 Tesoman kirkko
Lähetyspyhä, Matti Huotari, Martti Lammi, Jukka-Pekka Ruusukallio
kanttori Tarja Laitinen.
Messun jälkeen rukouspalvelu ja kirkkokahvit
klo 11 Pispalan kirkko,
Veli-Pekka Järvinen, Markku

Tommas Koskitalho

Ruusu henkirikoksen uhrien muistoksi -tapahtuma pidetään torstaina 29.11. kello 16.30 Laukonsillalla. Muistohetken jälkeen on hartaushetki Vanhassa kirkossa Keskustorilla.

Ruusu henkirikoksen uhrien muistoksi

Tampereella järjestetään ensimmäistä kertaa muistohetki henkirikoksen uhrien muistolle. Ruusu henkirikoksen uhrien muistoksi -tapahtuma pidetään torstaina 29. marraskuuta kello 16.30 Laukonsillalla, Laukontorin ja Ratinan välissä.

Tilaisuudessa kuullaan pieni alkupuhe, jonka jälkeen osanottajat saavat laskea mukanaan tuomansa ruusun virran vietäväksi.

– Idea tapahtuman järjestämisestä lähti omakohtaisesta kokemuksesta, sillä tyttäreni surmattiin väkivaltaisesti toissa syksynä, kertoo diakonian vanhustyöntekijä **Teija Mäkitalo**.

– Sairaalan kappelissa lupasin tyttärelleni, että häntä ei unohdeta. Tämä tapahtuma on yksi keino lunastaa lupaukseni ja toisaalta auttaa muita vastaavan kokeneita. Meillä on kyllä vertaistukea uhrien omaisille ja muistopäivä itsemurhan tehneille, mutta henkirikoksen uhreille sellaista ei ole.

Muistohetki järjestetään väkivallattomalla viikolla ja tarkoituksena on tehdä siitä perinne. Muistohetken jälkeen Vanhassa kirkossa Keskustorilla pidetään hartaushetki, jossa puhuu yhteiskunnallisen työn pastori **Juha Mattila**.

Musiikista vastaa **Katri Metso**. Tapahtuman järjestävät Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry ja Tampereen seurakunnat.

Vertaistukiryhmä uhrien omaisille
Huoma ry:llä ja Tampereen seurakun-

nilla on vertaistukiryhmä henkirikoksen uhrien läheisille. Ryhmän tavoitteena on edistää selviytymistä ja eheytymistä sekä auttaa elämään läheisen menettämisen aiheuttaman surun kanssa.

Ryhmään voi tulla mukaan milloin vain. Syksyllä ryhmä kokoontuu vielä 27.11. ja 18.12. Seurakuntien talon 2. kerroksessa, osoitteessa Näsilinnankatu 26.

Tampereella sattuu noin kahdeksan henkirikosta vuosittain, joten läheisen tai tuttavan väkivaltaisen kuolema koskettaa suurta joukkoa ihmisiä.

– Kun väkivalta ja pahuus lisääntyvät maailmassa, on entistä enemmän huolehdittava lähimmäisistä ja heidän jaksamisestaan. Uhrien läheisten on pakko jatkaa elämää tapahtuman jälkeen, mutta asia on käytävä läpi. Silloin ryhmän tuesta voi olla suuri apu surutyössä ja selviytymisessä, miettii diakonissa **Minna Sormunen**, joka vetää ryhmää yhdessä Teija Mäkitalon kanssa.

Molemmat ryhmänvetäjät ovat käyneet Huoma-yhdistyksen ohjaajakoulutuksen ja saavat myös työnohjausta. Ryhmän taustatukena toimivat yhteiskunnallisen työn pastori **Juha Mattila** ja Härmälän kirkkoherra, seurakuntien valmiuspäällikkö **Antero Eskolin**.

Eva Wäljas

Lisätiedot: Teija Mäkitalo, p. 050 365 2099, teija.s.makitalo@evl.fi

Komulainen, kanttori Elina Peura
klo 12 Lielahden kirkko
Tarvo Laakso, Rainer Backström, kanttori Janne Salmenkangas, Harjun Nuorten Kuoro
klo 17 Varikkomessu Pispalan kirkko
www.uusiverso.fi
Aamumessu klo 8.30 Tesoman kirkko 28.11. Jukka-Pekka Ruusukallio,

Janne Salmenkangas
5.12. Jukka-Pekka Ruusukallio, Tarja Laitinen

Muut
”Kristus -kuningas ja ihminen” 25.11. klo 18.30 Pispalan kirkko
Tule kuulemaan Annukka Laineen triptyykeistä.
Sururyhmä 27.11. klo 18

Pispalan kirkko 27.11. surun vaiheet,
4.12. kuinka selviän arjessa? **11.12.** kristillinen toivo – tapaammeko vielä? pastori Markku Komulainen, diakoniatyöntekijä Virpi-Hannele Kianen ja sosiaaliohjaaja Maija-Liisa Vänninmaja. Ei ilmoittautumista
Wanhanajan kahvila 28.11.

Sururyhmä itsemurhan tehneiden läheisille

LÄHEISEN IHMISEN itsemurha lamaannuttaa usein pitkäksi aikaa. Ajatukset eivät tunnu päästävän rauhaan ja usein oma elämäkin etsii pitkään uomaansa tapahtuneen jälkeen. On kysymyksiä, joihin ei luultavasti ole vastauksia, mutta yhdessä toisten saman asian kokeneiden kanssa pohtien monia kysymyksiä on ehkä helpompi kestää.

Tammikuusta alkaen koontuu kuudesti tiistai-il-

taisin ryhmä itsemurhan tehneiden läheisille. Ryhmässä puhutaan ajatuksista ja tunteista, joita läheisen ihmisen itsemurha on herättänyt. Yhdessä jaetaan myös kokemuksia ja ajatuksia siitä, mikä auttaa eteenpäin. Ryhmää ohjaavat sairaalapastorit **Ulla Luukkanen** ja **Heimo Suonsivu**.

Ryhmään mukaan tulevilta edellytetään, että kuolemantapauksesta on kulu-

nut vähintään kolme kuukautta.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset 21.12. mennessä: Heimo Suonsivu, p. 050 596 9051 ja Ulla Luukkanen, p. 050 356 6090, ilmoittautumisen yhteydessä on lyhyt keskustelu.

Ryhmän järjestää Tampereen seurakuntien sairaalasielunhoito. ■

Kimmo Anonen

Itsemurhan tehneiden läheisille tarkoitettu sururyhmä aloittaa tammikuussa.

klo 17 Uudenkylän srk-talo, iltamessu, Kaisa Yrjölä

Muut
Sururyhmä 21.11. klo 15–16.30 Linnainmaan srk-keskus Sururyhmä on tarkoitettu Sinulle, joka olet menettänyt läheisesi ja kaipaat mahdollisuutta jakaa kuoleman aiheuttamaa surua ja kipua. Voimme kulkea toistemme rinnalla ja auttaa eteenpäin tässä elämänvaiheessa. Ilm. Onerva Toikko p. 050 5744932 tai Olavi Heino p. 050 599 7002
Miesten saunailta 22.11. klo 17.30 Ilkon kurssikeskuksen lampisauna. Klo 17.15 lähtö lenkille, sauna klo 17.30 lähtien. Kohtaamista, keskustelua, illan sanaa. Iltapala
Messukylän seurakuntakoulu 24.11. klo 10–16.30 Linnainmaan srk-keskus. Ihmiselämän tilanteet, Sinikka Leijo
Arkimessu 27.11. klo 12.30 Kaukajärven srk-talo, Tuula Haavisto, diakoniatyöntekijät
Naisten aamukahvit 28.11. klo 9.30 Kaukajärven srk-talo, lehtori, pastori Seija Kuisma: ”Raamattu, pyhä vai paha?”
Jumalan kämmenellä -ilta 28.11. klo 17.30 Levonmäen srk-koti. Perhe voi yhdessä hiljentyä raamatunkertomuksen äärellä, jatkaa siitä leikkiin/peleihin/askartelun pariin ja lopuksi kokoonnumme kaikki yhteiselle iltapalalle. Iltapalasta keräämme vapaaehtoisen maksun
Lasten Hoosianna, adventtihartaus lapsille **2.12.** klo 18 Messukylän kirkko, Touko Hakala, Heikki Hinssa, Piccolon lapsikuoro
Pyhän tanssin ryhmä 4.12. klo 18 Uudenkylän srk-talo. Ryhmässä tutustutaan vanhaan kirkolliseen perinteeseen ilmaista uskon ja elämän kysymyksistä tanssin keinoin. Mitään ennakotietoja tai -taitoja ryhmään osallistuminen ei vaadi.
Tied. Heidi Peltola 050 4431133.
Ikäihmisten virkistyspäivä 5.12. klo 11.30 Linnainmaan srk-keskus. Ehtoollinen, Kaisa Yrjölä, Heikki Hinssa. Keittolounas ja ohjelmatuokio. Päivässä mukana Ritva Fabrin, Sisko-Helena Miettinen ja Katariina Taipale

29.11. Säde Siira **Rukouksen ja ylistyksen ilta klo 18.30**
28.11. Pyynikin kirkontupa
5.12. Aleksanterin kirkko
Pyynikin kirkontupa
Mustanlahdenkatu 21 A
klo 10 kahvit, klo 11 ohjelma, klo 12.30 lounas
Kirkontuvalla virkistystä moneen makuun, mm. aamuhartaus, lukupiiri, luentoja. Katso tarkemmat tiedot Kirkontuvan esitteestä. Lisät. p. 040 804 8771 tai keittiö 040 804 8772
26.11. olotupapäivä ja vohvelikahvila
27.11. Mauno Puntalo, diakuvia Kairosmajalta Pelkosenniemeltä
28.11. Lotta Häyrinen lukee Terttu Lensun kirjaa Mummo vastaan muu maailma
klo 12 päivähartaus, Jorma Pitkänen
30.11. arvoituksia ja visailua, Irja Kivimäki
3.12. jumppatuokio musiikin tahdissa klo 10.15, Pirjo Haapoja klo 11 jouluisia lauluja Maija-Stinan kanssa
5.12. vietämme Itsenäisyyspäivän aattoa klo 11, Maija-Stina Uotila, Antti Punkari. Klo 12 lounas, ilm. Arjalle p. 040 804 8722 tai Helkalle, p. 050 536 4047 Kirkontuvalle

Luento terveydestä ja sairaudesta

– **POHDIN AIHETTA** lapsen psyykkisen kehityksen, vanhemman ja lapsen vuorovaikutuksen sekä perheen ihmisuhteiden näkökulmasta, kertoo lastenpsykiatrian erikoislääkäri **Mirjami Mäntymaa**, joka luennoi Voimasaanoja-sarjassa tiistaina 4. joulukuuta kello 18–20 Vanhan kirjastotalon luentosalissa. Mäntymaa työskentelee Taysin lastenpsykiatrian klinikan lasten traumapsykiat-

rian yksikössä.

– Meillä hoidetaan lapsia ja perheitä, jotka ovat joutuneet kohtaamaan ylivoimaisia vaikeita elämäntapahtumia, traumaattisia menetyksiä tai perheväkivaltaa.

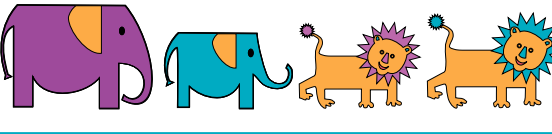
Toisena luennoitsijana on teologian tohtori **Outi Lehtipuu**. Terveys ja sairaus -ilta on Tampereen seurakuntien, Ahjolan ja Pirkanmaan Pipliaseuran järjestämän sarjan viimeinen luento. ■

Päiväkerhopaikkojen haku

Päiväkerhopaikkaa voi hakea lapselle, joka täyttää 3 vuotta 1.8.–31.12.2012

Seurakuntien talossa, alkavan uuden ryhmän (ke + pe klo 13–15) lisäksi toiminnassa oleviin ryhmiin, joissa on vain 3-vuotiaita: **Rauhanportin** srk-koti (ti klo 9–12), **Tesoman kirkko** (ti klo 9–11.30), **Kalkun srk-koti** (pe klo 9–12), **Messukylän srk-koti** (pe klo 9–11.30), **Levonmäen srk-koti** (ti klo 9–11.30), **Takahuhdin pappila** (pe klo 9–11.30).

Kerhopaikat tarjotaan ikäjärjestyksessä vanhimmosta alkaen siten, että etusijalla on lapsi, jonka vanhemmista ainakin toinen on ev.lut. seurakunnan jäsen. Hakuaika on 19.–30.11.2012. Haku tapahtuu sähköisesti seurakuntayhtymän nettisivuilla, www.tampereenseurakunnat.fi/lapset Kannattaa täyttää myös kakkosvaihtoehto kerhopaikan suhteen. Kerhoilu alkaa tammikuussa 2013. Tarkempi päivämäärä ilmoitetaan sähköpostitse paikan saaneille.

29.11. Säde Siira **Rukouksen ja ylistyksen ilta klo 18.30**
28.11. Pyynikin kirkontupa
5.12. Aleksanterin kirkko
Pyynikin kirkontupa
Mustanlahdenkatu 21 A
klo 10 kahvit, klo 11 ohjelma, klo 12.30 lounas
Kirkontuvalla virkistystä moneen makuun, mm. aamuhartaus, lukupiiri, luentoja. Katso tarkemmat tiedot Kirkontuvan esitteestä. Lisät. p. 040 804 8771 tai keittiö 040 804 8772
26.11. olotupapäivä ja vohvelikahvila
27.11. Mauno Puntalo, diakuvia Kairosmajalta Pelkosenniemeltä
28.11. Lotta Häyrinen lukee Terttu Lensun kirjaa Mummo vastaan muu maailma
klo 12 päivähartaus, Jorma Pitkänen
30.11. arvoituksia ja visailua, Irja Kivimäki
3.12. jumppatuokio musiikin tahdissa klo 10.15, Pirjo Haapoja klo 11 jouluisia lauluja Maija-Stinan kanssa
5.12. vietämme Itsenäisyyspäivän aattoa klo 11, Maija-Stina Uotila, Antti Punkari. Klo 12 lounas, ilm. Arjalle p. 040 804 8722 tai Helkalle, p. 050 536 4047 Kirkontuvalle

Kuorannantie 511

TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

Messut
klo 10 Tuomiokirkossa
25.11. Reijo Ylimys, Merja Halivaara, urkuri Matti Hannula, kanttori Tuomas Laatu, Pasuunat, pyhäkoulu
2.12. Ensimmäisen adventtisunnuntain messu. Nona Lehtinen, Antero Niemi, Tuomiokirkon kuoro, kamarikuoro Cantionale, poikakuoro Pirkanpojat

Muut
Seniorifoorum 22.11. klo 13
Aleksanterin kirkon krypta
Edullinen kahvitarjoilu klo 12 alkaen. Luopumisen aika, terveystieteiden tohtori Varpu Lipponen
Järj. Tuomiokirkkosrk, Pyynikin srk ja KRS
Sanan Lähteillä 22.11. klo 18.30 Vanha kirkko. Haavoittuvuuden lähteillä, psykologi Satu Eerola, evankelista Ilkka Puhakka, musiikki Minna ja Jussi Pyysalo. Järj. Tuomiokirkkoseurakunta ja KRS

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut
klo 10 Viinikan kirkossa
25.11. Ilkka Rytilahti, Jorma Satama, Veikko Myllyluoma
2.12. Ensimmäisen adventtisunnuntain messu. Ismo Kunnas, Jorma Satama, Veikko Myllyluoma
Hiljainen iltakirkko 22.11. klo 19 Viinikan kirkko, Ismo Kunnas

Muut
Sururyhmä 27.11. ja 4.12. klo 14.30–16 Nekalan srk-talo. Tied. Anne Järvinen p. 040

HERVANNAN SEURAKUNTA

Messut
klo 11 Hervannan kirkossa
25.11. Maarit Kuusisto, Hannu Vuorinen, Martti Syrjäniemi, tulkkaus venäjäksi
2.12. Ensimmäisen adventtisunnuntain perhemessu, Maarit Kuusisto, Markku Mustajärvi, Maria Koivisto, tulkkaus englanniksi
Toinen messu 2.12. klo 16 kirkossa

Muut
Lähetys- ja raamattuluento klo 9.30 kirkossa
25.11. Intian daliteja auttamassa maolais-kapinallisten varjossa, konsultti Asko Alajoki
2.12. Mikä on evankeliumi? pastori Hannu Vuorinen
Raamattuluentoja radioidaan Radio Dein, 98,8 MHz kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 19.30.
Vaunujengi klo 14–15.30 Pelipuiston srk-koti
27.11. Pikkujouluunyttärit
4.12. Kauneimmat joululaulut Tied. ohjaajat Henna Puhakka p. 050 366 2321 ja Virpi Savela-Saarinen p. 050 561 0604
Jumalan kämmenellä -ilta 27.11. klo 17.30–19 Vuoreksen srk-koti
Koko perheen arkipyhäkoulu. Opetus Raamattuun perustuen,

askartelua, tempurata, kynttilähetki ja iltapala. Aiheena: Taivas ja pelastus
Raamattuopetus klo 18–19.30 kirkossa
27.11. Luonteenkasvatusta Jobin kärsimysten keskellä, Pirjo Alajoki
4.12. Mitä me siitä saamme? Esko Pusa
Sururyhmä 28.11. klo 18 kirkossa
Tied. diakoniatyöntekijä Katri Ikonen p. 050 345 0655 ja pastori Ilmo Käki p. 050 343 1774
Evangeliumin ilta 28.11. ja 5.12. klo 18.30 kirkossa
Afrikkalainen iltapäivä perheille 1.12. klo 14–16 kirkossa. Tutustumme afrikkalaisen perheen elämään ja lähetystyöhön kuvien, musiikin ja makumaailman keinoin. Ilm. 26.11. mennessä www.junnuhernu.net.
KARIBUNI – TERVETULOA!

HÄRMÄLÄN SEURAKUNTA

Messut
klo 10 Härmälän kirkossa
25.11. Herättäjä-Yhdistyksen kirkkopyhä, toiminnanjohtaja Simo Juntunen, Juha Heikkilä. Kirkkokahvit ja Siioninvirsiseurat
2.12. Ensimmäisen adventtisunnuntain messu. Antero Eskolin, Juha Heikkilä, kanttorina Markku Ylipää, OmaÄänikuoro. 70-vuotiaiden kutsujumalanpalvelus. Kirkkokahvit
”Tartu hetkeen” -ilta-ehtoollinen 23.11. klo 18 Härmälän kirkko
Vapaamuotoisesta iltaehtoollisesta virkistystä ja voimaa viikon lopulla
Päivi Repo, musiikista vastaa Gospel Grove sekä Markku Ylipää
Viikkomessu 29.11. klo 11 Peltolammin srk-keskus
Satu Saarela-Majanen, kanttorina Markku Ylipää

Muut
Isä-lapsi -sählyilta 28.11. klo 18–19.30 Peltolammin srk-keskus
Kysy lisää Pulkkisen Jaakolta p. 050 574 4927
Miesten ilta 5.12. klo 18–20.30 Kuuselan Seniorikeskuksessa, Nuolialantie 46 ”Tietokoneen hyöty hengellisellä alueella?”, DI Juhani Kärkkäinen.
Klo 18 alkaen sauna, kahvitarjoilu lähetystyön hyväksi, klo 19.15 alustus illan aiheesta, keskustelua, iltahartaus. Antero Eskolin ja Aimo Tikka.

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut
klo 10 Kalevan kirkossa
25.11. Harri Luoma, Kati Eloranta, musiikki Terhi-Tuulia Keränen, Kamarikuoro Camena
klo 12 sanajumalan-palvelus, Lapinniemen

kappeli
Harri Luoma, Terhi-Tuulia Keränen
2.12. Ensimmäisen adventtisunnuntain messu. Elina Rautavirta, Sanna Erkanaho, musiikki Terhi-Tuulia Keränen, Sanna Toivola, lauluryhmät YxLysti ja Arctos
klo 12 sanajumalan-palvelus, Lapinniemen kappeli Elina Rautavirta, Sanna Toivola

Muut
Jouluaskartelua koko perheelle 27.11. klo 18 Kalevan kirkon sali 1 Hyvässä hengessä -iltapäivä 28.11. klo 15 Kalevan kirkon srk-sali
Aiheena: odotus. Hengellisiä lauluja, musiikkia, hartaus, kahvi/tee. Tuikkulyhdyn tuunausta
Unkari-myyjäiset 29.11. klo 17–19 Kalevan kirkko, ala-aula, Kalevan kirkko
Järjestetään Unkari-piirin ja Suomi-Unkari-seuran Tampereen osaston kanssa yhteistyönä. Tarjolla unkarilaista gulassikeittoa, täytekkakuarpajaiset, kahvipöytä, Suomi-Unkari-seuran tuotteita yms. Tied. lähetys sihteeri Jyrki Pikkarainen p. 050 326 2388
Seurakuntien yhteinen lähetysväen joulujuhla ti 4.12. klo 14 Linnainmaan srk-talossa. Kalevan lähetystoimintaan syksyn aikana osallistuvat kutsutaan kaikki mukaan. Ilmoita 27.11. mennessä osallistumisestasi
Jyrki Pikkaraiselle tavatessasi tai p. 050 326 2388.
Jumalan kämmenellä -perhepyhäkoulu 4.12. klo 17.30 Kalevan kirkon srk-sali. Kaiken ikäisille. Opetustuokio päivän aiheen mukaan, askartelua, tempurata tai leikkejä/pelejä, iltapala
Martan ja Marian kahvi- ja teetarjoilu Kalevan kirkolla ala-aulassa ma, ti ja ke klo 17–18.30. Seurakunnan työntekijä paikalla keskiviikkoiisin keskustelua varten. Vapaaehtoinen maksu nimikkolähettien hyväksi. Syyskausi päättyy 28.11.

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

Messut
klo 10 Messukylän kirkossa
25.11. Afrikkalainen gospelmessu, Erne Hakala, Olavi Heino, Petri Karaksela, Kirkkokuoro. Nimikkolähetti Erne Hakalan tulojuhla, kirkkokahvit Takahuhdin pappilassa
klo 12 Linnainmaan srk-keskus, Janne Häkkinen, Hanna Kataja
2.12. Ensimmäisen adventtisunnuntain messu. Jari Nurmi, Janne Häkkinen, Petri Karaksela. Kirkkokahvit ja lätyt kirkonmäellä
klo 12 Kaukajärven srk-talo, Hanne von Weissenberg, Olavi Heino, Hanna Kataja, Virpi Pohjanen, naisten aamukahvilaiset
klo 17 Kaukajärven srk-talo, KIPINÄ! – messu, Heidi Peltola

PYYNIKIN SEURAKUNTA

Messut
klo 10 Aleksanterin kirkossa
25.11. Lähetyspyhä, Ulla Halttunen, Säde Siira, kanttorit Riikka Viljakainen, Markku Haavisto, Kevätesikot. Kirkkokahvit ja lähetystilaisuus kryptassa
2.12. Ensimmäisen adventtisunnuntain messu. Aulis Raunio, Ari Rantavaara, kanttorit: Riikka Viljakainen, Markku Haavisto, Aleksanterin kirkon kuoro

Muut
Ehtoollishartaus klo 17 Aleksanterin kirkko
22.11. Reijo Ylimys

Sovituksen salaisuutta ratkotaan Viinikassa

– **RAAMATUN JA** Jumalan ilmoituksen opettaminen, siihen uskominen ja sen täytäntöönpano ovat keskeistä kristinuskossa. Rikos sovitaan, putket sovitaan yhteen, takki sovitaan ylle. Luennoilla pohditaan, mitä Raamatun sanoma sovitukselta merkitsee, kertoo Viinikan seurakunnan kappalainen **Jorma Satama**, joka isännöi Kokouksia kaikille -raamatuluentoja 25.–28. marraskuuta Viinikan seurakunnassa.

Luennoitsijavieraksi on kutsuttu teologian tohtori, pastori **Eero Junkkaala** ja pastori **Ilkka Ryttilähti** Suomen Raamattuopistosta.

– Sovitus on sana, jolla kuvataan sitä, mitä Jumala on tehnyt meidän puolestamme. Kaikki eivät kyllä tiedä olevansa minkään erityisen sovinnon tarpeessa. Silti moni tietoisesti tai tiedostamattaan kaipaa yhteyttä Jumalaan. Sovitus kertoo, että Jumala on

ottanut yhteyttä ihmisiin, pohtii Junkkaala, joka puhuu sovituksen salaisuudesta tiistaina 27. marraskuuta.

Junkkaala käsittelee myös aihetta ihmiskunnan tragediasta Jumalan sydän maanantaina 26. marraskuuta.

– Raamattu väittää, että Jumala on kaikkivaltias ja hyvä. Kun katsomme ympärillämme olevaa maailmaa, väite tuntuu yliampuvalta. Maailmassa on liian paljon pahuutta ja epäoi-

keudenmukaisuutta, jotta tuohon väitteeseen voisi uskoa. Viinikan raamattuluennoilta käsitellään tätä ongelmaa. Pyrimme ottamaan vakavasti sekä Jumalan hyvyyden että maailman pahuuden.

Kokouksia kaikille -tilaisuudet 25.–28.11. Viinikan kirkossa ja Nekalan seurakuntatalossa. Ohjelma Viinikan tapahtumatiidot ja www.tampereenseurakunnat.fi/seurakunnat/viinikan_seurakunta

Yhteisvastuutapahtuma Kyttälässä La 24.11.2012 klo 10-14

Seurakuntien materiaalipalvelussa, os. Kyttälänkatu 1 A

Poistopöydissä: eri alojen kirjallisuutta, 3 elokuvaprojektori, 3 piirtoheitintä, 1 videonauhuri, 1 diaprojektori, radiopuhelimia ym. Vapaaehtoinen maksu

Myynnissä: kahvia, teetä, pikkupurtavaa, jouluisia askarteluja.

Tuotto Yhteisvastuukeräykseen

www.tampereenseurakunnat.fi/materiaalipalvelu

Lähetyssaarnaaja avaa myyjäiset

Lähetyssaarnaaja **Sam Maloney** Intiasta avaa Tampereen seurakuntien lähetyksen yhteiset joulumyyjäiset lauantaina 24. marraskuuta kello 11–13.

Pastori Sam Maloney ja hänen vaimonsa **Debby** perustivat koillis-Intiaan lähetyssesaman vuonna 2001. Maloney oli saanut Luoja-lähtömatkustaa pohjoiseen Gujaratiin lähetystyöhön sen jälkeen, kun äärihindut olivat polttaneet elävältä australialaisen lähetyssaarnaajan **Graham Stainesin** ja hänen kaksi poikaansa Orissassa.

Maloneyt ovat perustaneet 52 kirkkoa ja raamatukoulun. 60 kokopäiväistä pastoria ja evankelistaa työskentelee heidän kanssaan. Uskovia on 6000, ja yli 400 lasta käy kristillisissä päiväkodeissa.

Myyjäisissä on käsitöiden, leivonnaisten, joulupuuron, kasviskeiton ja kahvilan lisäksi tarjolla Harjun nuorten joulunainen jukeboxi sekä arpajaiset.

Myyjäisten paikkana on Seurakuntien talon (Näsilinnankatu 26) Näsin sali. Lue lisää kohdasta joulumyyjäiset tältä sivulta.

Opettamisen lisäksi Sam Maloney auttaa vainottuja kristittyjä. Intian väestöstä kristittyjä on kolme prosenttia.

surusi on helpottanut **Joka keskiviikko** klo 13 **Nyt laulajaiset on,** iloista yhteislaulua **Torstaisin Kotialttarin äärellä** klo 12.30 toivevirsiä ja klo 13 Päivähartaus **22.11.** seurakuntapastori Jorma Pitkänen

To 29.11. Kyläpaikka suljettu myyjäisjärjestelyjen vuoksi **Pe 30.11.** klo 11–14 **Perinteiset Adventtimyyjäiset ja vohvelikahvila.** **La 1.12.** klo 16

Tuomio-kirkossa **Arkihuolesi kaikki heitä, perinteinen adventin aaton konsertti.** Vapaa pääsy. Ronja Alatalo, Nuorisokuoro Sympaatti, Tampereen Poliisilaulajat, DU Matti Hannula, diakoniajohtaja Matti Helin. Konsertin päätyttyä kirkon ovilla kolehti Mummon Kammarin vapaaehtoiselle vanhustyölle

Seuraava perehdytys vapaaehtoiseen vanhustyöhön 8. ja 15.1. klo 13–15. Tied. ja ilm. toimisto p. 03 219 0455 tai kotisivuilta www.mummonkammari.fi **Viel on virtaa- ja tietsikkat-paitojen myynti** (ä 20 €) toimiston aukioloaikoina. Uusi väri: punainen. Paitojen tuotto käytetään nuorten työllistämiseen vanhusten ulkoiluavuksi www.mummonkammari.fi

804 8480 ja Jorma Satama p. 050 406 4370 **Kokouksia kaikille – Sovituksen salaisuus 25.–28.11.** **25.11.** klo 10 messu Viinikan kirkossa, Ilkka Ryttilähti, Jorma Satama, kirkkokahvit srk-salissa. Päivätilaisuus Jumalan uskollisuus klo 12 Viinikan kirkon srk-sali, Ilkka Ryttilähti, Jussi Mäkinen ja Jorma Satama. Seuraavat luennot Nekalan srk-talossa, **25.11.** klo 18 ”Kaikki etsivät sovintoa”, Ilkka Ryttilähti **26.11.** klo 18:30 ”Ihmiskunnan tragedia ja Jumalan sydän”, Eero Junkkaala **27.11.** klo 18.30 ”Sovituksen salaisuus”, Eero Junkkaala **28.11.** klo 18.30 ”Sovintoon ihmisten ja Jumalan kanssa”, Ilkka Ryttilähti Illoissa juontajana Jorma Satama. Musiikkia, kahvitarjoilu (½ tuntia ennen tapahtumaa), kristillisten kirjojen myyntiä, mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun ja esirukoukseen. Lue juttu tämän sivun yläosasta.

Nekalan monikulttuurinen työelämävalmennuspaja 29.11. ja 30.11. klo 12–16. Avoimet ovet ja käsityö-myyjäiset Nekalan srk-talo **Joulukorttipaja perheille ma 3.12.** klo 18–20 Nekalan srk-talolla Askartelua ohjaamassa päiväkodin opettaja Annika Somero ja Irmeli Paalaste. Tarvikemaksu 2 €/perhe. Ilm. 27.11. mennessä nuorisotoimistoon p. 03 219 0377

ENGLISH SERVICE

With Holy Communion at the Old Church every Sunday at 4 p.m. After the service coffee and tea served. Sunday School for kids, Bible reflection **25.11.** Christ the King -Sunday, rev. Ville Aalo and choir University Singers, after the service Coffee social in the crypt of Aleksanteri Church

2.12. rev. Tuomas Mäkipää **SVENSKA FÖRSAMLINGEN** Gudstjänst/Högmässan i Finlayson kyrka varje söndag kl 10.30 För annan verksamhet eller eventuella ändringar se vårt programblad som finns i kyrka, Kyrkpressen, vår webb-sida www.tampereenseurakunnat.fi/svenska eller ring 040 804 8150

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkko on avoinna arkisin ma–pe klo 12–18, jolloin paikalla on päivystävä seurakuntalainen. Klo 16–18 on myös pappi tavattavissa, klo 17 rukoushetki. Ehtoollishartaus torstaisin klo 17. Jounukappeli eli avoimet ovet kouluikäisille Aleksanterin kirkon kappelissa keskiviikkoisin klo 14–16

JOULUMYYJÄISET

Yhteiset lähetyksmyyjäiset 24.11. klo 11–13 Seurakuntien talon Näsin srk-salissa, Näsilinnan. 26. Tervetuloa tekemään löytöjä ja syömään! Myyjäiset avaa lähetysohjelmaa Sam Maloney Intiasta. Katso juttu sivun yläosasta. **Adventtimyyjäiset pe 30.11.** klo 11–14 ja vohvelikahvila. Mummon Kammari, Otavalankatu 12 A **Adventtimyyjäiset 1.12.** klo 11–13 Linnainmaan srk-keskus Leivonnaisia, laatikoita, hernekeittoa, käsitöitä. Arpajaiset. Järj. Linnainmaan diakonia -ja lähetyspiiri ja töppösmummit

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsilinnank. 26, avoinna hiljentymistä varten ma–to klo 8–18 ja perjantaisin

klo 8–14

LÄHETYSKAUPPA TASKU

Lähetykskauppa Tasku Kauppakatu 13, p. 040 804 8720 **Avoinna** ma–pe klo 10–17. **Joulukuussa 1.–22.12. palvelemme** ma–pe klo 10–18 ja la klo 10–15. Meillä on joulumyyjäiset joka päivä! Isoäidin kutomia lämpimiä tumpuja, villasukkia, myssyjä ja hartiahuiveja sekä pehmeitä vauvan neuleita. Kauniita käsitöitä ja uniikkeja lahjatavaroita itselle tai lahjaksi. Runsas valikoima käsin tehtyjä joulukortteja.

MATERIAALIPALVELU

Kaikille avoin kirjasto, Kyttälänkatu 1 A, p. 040 804 8281 **Avoinna** ma–ke, pe 9.30–15.30, to 9.30–17. Laaja valikoima uskonnollista kirjallisuutta, musiikkia, elokuvia ja havaintomateriaaleja

MUMMON KAMMARI

Vapaaehtoisen vanhustyön keskus – Kyläpaikka kaikenikäisille Lähimmäisavunvälitys vanhuksille p. 03 219 0711 ma–to klo 8.30–10.30. Toimisto p. 03 219 0455 ma klo 9–17, ti–to klo 9–14. **Marraskuun käsityönäyttely:** Lea Aaltonen, Rakkaudesta sukkiin Kyläpaikka, Otavalankatu 12 A, ma–to 10–14. Poikkeaa hakemassa Kyläpaikan tarkempi ohjelma! Ma klo 14 **Kirjojen ystävät 26.11.** Finlandia-ehdokkaiden esittely ja voittajaveikkaus **3.12.** Roman Schatzin teos ”Saksalainen rakastaja” **Parillisen viikon keskiviikkoisin** klo 10 **Leskien Klubi – kahvila.** Tervetuloa mukaan, kun pahin

MUSTA LAMMAS

asunnottomien ja päihdeongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaankatu 17 G, p. 389 1841. **Avoinna** ma–to klo 7.30–13, pe klo 7.30–11.30. **Vaatepalvelu** auki ma–to klo 7.30–12, pe klo 7.30–11. Vaatepalvelun lahjoitukset p. 040 804 8143 **Ilmainen puuro tai keitto asiakaskortilla** ma–to klo 10–12 ja pe klo 9.30–11. **Lauantaiaukiolo** klo 10–13. Tarjolla puuroa, leipää ja kahvi **Pullakirkko** klo 10–12. Tarjolla leipää ja kahvia maksutta **25.11.** Rami Naumanen ja Mari Paija, Musta Lammas **2.12.** Laulu- ja soitinyhtye Balsami, Harjun srk **Keskiviikkohartaus** klo 9.45–10 **28.11.** Hanna Välimaa, Tuomiokirkkosrk **5.12.** Anita Aaltojärvi ja Mari Paija, Musta Lammas **Valon neito Reetta Laine vieraillee to 29.11.** klo 10–11 **Keskiviikkoklubi** keskiviikkoisin klo 13.00–14.45 Hengellinen avoin keskusteluryhmä päihteistä eroon pyrkiville naisille ja miehille.

MYÖTÄTUULI

Yhteinen vammaistyö Su 2.12. klo 10–14 Omaishoitajien Kahvila Myötätuuli, Ilmarinkatu 10

vieraana Valonneito Reetta Laine **Pe 30.11.** klo 10–12 **Vertaistukiryhmä**

PALVELEVA PUHELIN

Keskusteluapua su–to klo 18–01 sekä pe ja la klo 18–03, p. 010 190 071 sekä www.evl.fi/palvelevanetti

PÄIVÄRAAMATTUKOULU

Päiväraamattukoulu torstaisin klo 9.30–13 Kalevan kirkon srk-salissa Omin voimin yksikään menesty. **22.11.** Daavid – paras kuningas, 1. Sam. 26–31, Nona Lehtinen/Ylistäkää Herraa, Ps 148–150, Leena Lammentausta **29.11.** päätösjuhla, jumalanpalvelus Kalevan kirkossa sekä yhteistä ohjelmaa srk-salissa, tied. pastori Ville Aalo p. 050 468 8484 ville.aalo@evl.fi

RAAMATTULUENTO

Voimasanoja Isosta Kirjasta -luentosarja Vanhan kirjastotalon luentosalissa tiistaisin klo 18–20 **4.12.** Sairaus ja terveys,

Pyhä yö

Lasten katedraalin joulu

I adventti *Kuninkaan lapset*
su 2.12. klo 15 Hoosiannamessu, **Katriina Hallikainen**

Itsenäisyyspäivä *Suomen lapset*
6.12. klo 15 Nuorten soittajien kiitoskonsertti, **Henna Ahrikkala**. Suomen lippu kannetaan juhallisesti kirkkoon, kynttilöiden sytytys sankarivainajien muistolle.

II adventti *Isoäidin nimipäivät*
9.12. klo 14, 15 ja 16 Soitto-oppilaat onnittelevat, **Ulla Paalijärvi**

III adventti *Joulupuu on rakennettu*
16.12. klo 12, 15 ja 16.30 Kauneimmat joululaulut lasten kanssa **Raija-Liisa Vuorio**

IV adventti *Joulu on jo ovela*
La 22.12. klo 12–17 tasatunnein Joulukertomus nuketeatterin keinoin, lastenohjaajat Su 23.12. klo 12–17 tasatunnein Joululauluvartit **Marjaana Ruuttunen**

Jouluaatto 24.12. **Lahjat rikkaat, runsahat**
Klo 13 Pikkulapsiperheiden aattohartaus, **Kirsi Hakala**
Klo 15 Perheiden aattohartaus, **Kirsi Hakala**

Joulupäivä 25.12. *Paras joululahjamme*
Klo 15 Lasten joulukirkko, **Raija-Liisa Vuorio**

Tapaninpäivä 26.12. *Kaikki taivaan tavarat*
Klo 15 Seimihartaus – ota oma pehmolelu lapselle mukaan, **Maija-Liisa Lankinen**

Sunnuntai 30.12 *Joululoman kirkkoretki*
Klo 15 kirkkovartti lasten ja isovanhempien MUKAVA-kirkko, **Raija-Liisa Vuorio**

Uudenvuodenpäivä 1.1. *Lapsen rukous*
Klo 15 kirkkovartti, **Anne Halttula**

Loppiainen 6.1. *Joulusta nyt kiitän*
Klo 15 Joululaulut lasten kanssa, **Tuuli Hovila**

Finlaysonin kirkko | Puuvillatehtaankatu 2
Avoinna 2.12.–6.1.
päivittäin klo 10–18 sekä koko jouluyön

12

Tampereen Kirkkosanomat

Joulukeräykset Karjalan ja Viipurin vähävaraisille

Tamperelaiset saavat jälleen mahdollisuuden antaa jouluiloa Laatokan Karjalan vähävaraisille lapsiperheille ja eri laitosten asukkaille. Karjalan Apu ry sekä tamperealaiset yhteistyökumppanit järjestävät joulukeräyksen, johon voi lahjoittaa lasten ja aikuisten vaatteita, kenkiä, liinavaatteita, superlonpatjoja, leluja, taloustavaraa, nahkaisia tai keinoahkaisia huonekaluja ja toimistokalusteita. Tavaroiden tulee olla puhtaita ja ehjiä. Tavarat lahjoitetaan muun

muassa Latvian lasten ja nuorten kehitysvammalaitokseen, Suojärven sosiaalikeskukseen, Vitelen vanhainkotiin ja naisten ja lasten turvakotiin Petroskoissa. Keräyspaikkana on Pyynikin Rollikkahalli, Pirkankatu 37. Keräyspäivät ovat torstai 29.11. ja perjantai 30.11. kello 16–19 sekä lauantai 1.12. kello 10–14. Joulupaketteja myös Viipurin lapsille Leinolan koulu on tehnyt lähi-

alueyhteistyötä Venäjälle useiden vuosien ajan. Viipuriin lähdetään jälleen viikonloppuna 1.–2. joulukuuta. – Tarkoituksena on toimittaa joulupaketteja varattomille lapsille Viipuriin. Niiden jakamisesta perillä huolehtivat katulasten päiväkeskus Dikoni ja Viipurin evankelis-luterilainen seurakunta, kertoo Leinolan koulun opettaja **Pertti Laanti**, joka itse lähtee viemään lahjalastia Viipuriin.

Paketteihin voi pakata esimerkiksi sukat, lapaset tai jonkin muun pienen vaateen, makeisia, pähkinöitä, rusinoita, lelun, kyniä tai muuta pikkutavaraa sekä hygieniatarvikkeita. Vaatteet ja lelut voivat olla käytettyjä. Lahjat täytyy pakata jouluperiin ja päälle tulee merkitä, onko paketti pojalle vai tytölle sekä lahjansaajan ikä. Lahjat pitää toimittaa viimeistään torstaina 29.11. Leinolan koululle, Sammalladonkatu 1.

Lahjabusssissa on tilaa myös uusille auttajille! Viipurin-matka majoituksineen ja viisumeineen maksaa 150 euroa. Perillä on mahdollisuus osallistua joululaulukonserttiin Marian kirkossa sekä vieraila Dikonissa. Lisätiedot ja ilmoittautumiset matkalle: Pertti Laanti, pertti.laanti@koulut.tampere.fi, p. 040 587 7722

lääketieteen tohtori, lastenpsykiatrian erikoislääkäri Mirjami Mäntymaa ja teologian tohtori Outi Lehtipuu. Katso lisät. s. 11

RETKET/MATKAT

Retki Helsingin Kaupunginteatteriin: Viulunsoittaja katolla -musikaali ke 16.1.2013. Lähtö: Vanha kirkko klo 8, Hervannan kirkko klo 8.30. Hintaan 85€ sis. lounas (rav. Botta), musikaalilippu ja matkat. Sitovat ilm. 4.12. mennessä, Pirkko Partanen, p. 050 406 7170.

Perheiden lumileiri Kittilässä 23.2.–1.3.2013
Hinta 190€/hlö, alle 15 v. 140 € sis. bussimatkat ja majoituksen Lapin täysi-hoidolla. Tied. ja ilm. Maria Seppälä p. 050 4333694. Järj. Harjun srk

Talvilomamatka Tunturi-hotelli Vuontispirtille 23.2.–2.3.2013
Alueella on hyvin hoidettu latuverkosto. Voit tehdä eripituisia lenkkejä monipuolisessa maastossa. Majoitus 2hh aik. 297 €, lapset 4–14v. lisävuoteessa 148 € ja vuodepaikalla 220 €. Bussikuljetus 140 €/hlö. Hintaan sis. iltapala tulopäivänä, aamiaisen, retkievääät ja päivällinen sekä liinavaatteet. Varaukset ja tied. p. 050 520 9012, Yrjö E Seppälä, yrjoeseppala@gmail.com, p. 040584 0369 sekä Hannu Kilpeläinen, p. 040 535 6789

Matka Israeliin 14.–21.4.2013.
Pääkohteet Jerusalemin ja Tiberias, joista tehdään päivittäin retkiä Raamatun pyhille paikoille. Matkalla Pirkko ja Terttu Välimäki sekä Olli Seppänen KRS:sta. Opas Imad Garaisi. Hinta puolihoidolla 1460 € + retket. Tied. ja ilm. Pirkko ja Terttu Välimäki, p. 050 044 9884. Matkanjärjestäjä Toivoimatkat

RETRIITIT

Henkilökohtaisesti ohjattu retriitti 5.–9.12. Heinäkallion leirikoti, Kangasala. Ohjaajat Anneli Hukari ja Krista Pitkänen. Hinta 180 € Ilm. Anneli Hukari, p. 040 9022813 tai Krista Pitkänen p. 050 432 4470. Järjestäjät Suomen Lähetysseura ja Heinäkallion ystävät ry

RUKOUKSEN TALO

Keskusta, Kytälänk.1
Yhteistä rukousta joka arkiaamu klo 9–11
Nuorten rukouskoulu Preikkari parittomien viikkojen maanantai klo 18
Nuorten Praisekuoro- ja bändi parillisten viikkojen maanantai klo 18
Vastaanotto- ilta 2.12. klo 19 Ylistystä, rukousta ja Raamattua, yhteistyössä Uuden version kanssa
Haukiluoma
Haukiluoman kerhuhuone, Tyvikatu 11

Haukiluoman Rukouksen talo, Harjun seurakunta
Esirukousillat to klo 18.30
29.11. Tule rukoilemaan Suomen, Tampereen, Haukiluoman, seurakuntien ja perheiden puolesta.
Aamurukoussolu klo 6–7.30 Koivistonkylän srk-talossa maanantaisin ja keskiviikkoisin Tied. Anne Tuhkanen p. 044 218 0010
Hervanta Lindforsink. 7
Aamurukous ke klo 8–9 Cafe Olohuone, Duon kauppa-keskus
Aamurukoushetki la 9–10 Hervannan kirkon kappeli

SEURAKUNTIEN TALO

Näsilinnank. 26, PL 226, 33101 Tampere, p. 03 219 0111 (vaihte), avoimena 8.30–15.45
Katutason asiakaspalvelupiste
· Keskusrekisterin asiakaspalvelu
· Hautustoimen asiakaspalvelu
Avoinna arkin klo 8.30–15, torstaisin klo 17 asti

SILMUKKA

Pispalanvaltatie 16 C. Avoinna ma, ti, to klo 9–13, ke klo 9–17, pe suljettu. Avoimessa kahvilassa voit lukea päivän lehden tai hoidella puhelimitse virallisia asioitasi. Käytössäsi tietokone. Kun tarvitset neuvoja tai opastusta sosiaalitoimeen, työttömyyteen ym. liittyvissä asioissa, tervetuloa juttusille! Tied. sosiaalihoaja Satu Tahlo-Jortikka p. 050 558 0231.

SINKUT

Joulukorttiaskartelua 27.11. klo 18–20 Aleksanterin kirkon kryptassa. Pahveja ja joitain materiaaleja talon puolesta
Kristillinen paritanssi-ilta 30.11. klo 18.30–20 Näsin sali, Seurakuntien talo
Tanssin opetusta, vapaata tanssia ja yhdessäoloa sekä hetki rukousta ja hiljentymistä. Opettajina toimivat kristillisen tanssiverkoston jäsenet. Tervetuloa mukaan yksin tai parin kanssa! Lisätietoja p. 03 254 4000. Tanja Ylikärppä gospelliikunta@tnnky.fi, gospeldancers@gmail.com. Järj. TNNKY, Kristillinen tanssiverkosto ja Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä/ Sinkkutyo
www.tnnky.fi/toiminta/liikunta.html, www.tampereensinkut.fi

TAMPEREEN RAAMATTUKOULU

www.tampereenraamattukoulu.net
Kalevan kirkon srk-salissa maanantaisin klo 18.30
26.11. Isä meidän rukous, Turkka Aaltonen
3.12. Johdatus Pietarin kirjeisiin, Jussi Mäkinen

TUOMASMESSU

2.12. klo 18 Aleksanterin kirkko. "Yllätä meidät". Pappi tavattavissa tuntia ennen messua. Lastenhoito ja pyhäkoulu kirkon alasalissa www.tuomasmessu.net

Jouluksi uuteen kotiin

VVO:n vuokra-asunto on turvallinen asua ja asioiminen on helppoa ja vaivatonta. Tutustu vuokra-asuntotarjontaamme ja täytä asuntohakemus jo tänään: **www.vvo.fi**. Tutustu samalla myös avainasiakasetuihimme!

Yksi elämä. Asu se hyvin.

KRISTILLISET JÄRJESTÖT

ESIKOISLESTADIOLAISET
Kurjentaival 22, 33100 Tampere (Vastapäätä Viinikan kirkkoa)
HPE Viinikan kirkossa
2.12. klo 18.00
Seurat
Pyhäpäivisin klo 15.00
Kanssapuheet
(raamatun tutkiminen)
Tiistaisin klo 13.00 ja torstaisin klo 18.30
Nuortenilta
Tiistaisin klo 19.00
Tervetuloa!

EVANKELINEN LÄHETYSYHDISTYS – ELY Joulujuhla ja Siionin Kannel – lauluseurat 4.12.2012
klo 18.00 Linnainmaan srk-keskuksessa Mäentakusenkatu 10. Dosentti Kyllikki Tiensuu, Anneli ja Kari Lähdesmäki.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Siioninvirsiseuroja: Su 25.11. Herättäjän päivä Härmälän kirkossa. Klo 10 messu, saarna toiminnanjoht. Simo Juntunen, kirkkokahvit ja seurat kirkossa, Juntunen, Juha Heikkilä, Sakari Suutala. Klo 18 arjen halleluja-konsertti Peltolammin srk-keskuksessa, Tilkonmäen k. 4, Jaakko Löytty, Vesa Nuorva. **Ke 5.12.** klo 18.30 Punakylän seurat Pyynikin pappilassa, Kisakentänkatu 18.

KANSAN RAAMATTUSEURA Satakunnankatu 28, p. 223 1771
www.kansanraamattuseura.fi
Seniorifoorum 22.11. klo 13 Aleksanterin kirkon krypta. Luopumisen aika, Varpu Lipponen.

Kahvit alk. klo 12.
Sanan lähteillä 22.11. klo 18.30 Vanha kirkko. Haavoittuvuuden lähteillä, Satu Eerola, Ilkka Puhakka. Musiikki Minna ja Jussi Pyysalo.
Yhdessä-päivä 24.11. klo 15-19 Aleksanterin kirkko.
Nuoret aikuiset kokoontuvat perjantaisin klo 19 parillisilla viikoilla Glooria salissa, Kytälänkatu 1, 2. krs. ja parittomilla viikoilla Tuomiokirkossa.

SLEY Luther-talo Pellavatehtaank. 19
Messu joka su klo 11, kirkkokahvit ja pyhäkoulu. 25.11. Etelä-Sudanin lähetyskipinä messun jälk.
Päiväpiiri ke klo 13,
Keidas-ilta la klo 18, jne.
www.sley.fi/tampere

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS Nekalankulma 1
www.tampereenrauhanyhdistys.fi
Seurat sunnuntaisin klo 16 ja 17.45, keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19.
La 24.11. klo 17 Joulumyyjäiset
Su 25.11. klo 10 jumalanpalvelus Pirkkalan kirkossa, klo 12 seurat Pirkkalan kirkossa
Ti 27.11. klo 18.30 Naisten ilta Tervetuloa!
Seura-aikoina seurat kuunneltavissa osoitteesta www.tampereenrauhanyhdistys.fi eri Pirkkanmaan rauhanyhdistyksiltä

Kirkkosanommat

www.tampereenkirkkosanommat.fi
56. vuosikerta
Julkaisija
♦ Kustantaja: Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa

♦ Julkaisija: Tampereen ev. lut. seurakunnat, p. 03 219 0111

♦ **Toimitus:** päätoimittaja Marja Rautanen
♦ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, p. 050 381 0970 ja Asta Kettunen, p. 050 438 2716
s-posti: tampereenkirkkosanommat@evl.fi ja etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.

♦ **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa-yhtiöt, PL 279, 00181 Helsinki, Ilmoitusmarkkinointi Jaana Mehtälä, puh. 020 754 2309, 040 509 4962, jaana.mehtala@kotimaa.fi

♦ **Ilmoitusvalmistus:** ilmoitusmyynti@kotimaa.fi.
Huom! s-postiviesteihin maininta Tampereen Kirkkosanommat
♦ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy
♦ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi
♦ **Taitto:** Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa
♦ **Tilaukset:** tilauspalvelut@kotimaa.fi, p. 020 754 2333, fax: 020 754 2342
♦ **Painosmäärä:** 103 500 kpl
♦ **ISSN:** 1237-9603, äänite: 1237-959X
♦ Seuraavat lehdet ilmestyvät: 5.12., aineisto 21.11. mennessä, Seuraava lehti ilmestyy tammikuussa 2013.

**Kun suru koskettaa...
tai on aihetta juhlaan**

Tiloissamme
asiakaspaiikkoja
70 hengelle

JUHLAKESKUS
Manchester
Kun on aihetta juhlaan...
• muistotilaisuudet • perhejuhlat • ristiäiset

Pitopalvelua
myös
haluamiinne
tiloihin

Kalevan puistotie 7, 33500 TAMPERE, p. 010 421 2888 tai 0408 290 626
sähköposti: juhlakeskus@manchester.net www.manchester.net

Juhlat ja tilat

Juhlat Linkosuo juhlasaleissa. Tuomme juhlat ja tuotteet myös kotiin tai seurakuntasaliin. Tilaa ja nouda laajasta valikoimastamme.

LINKOSUO
- JUHLAPALVELUT -

LINKOSUON JUHLAPALVELUT
Buffet & Café Linkosuo Näsilinnankatu 26
p. 020 770 2483
www.linkosuo.fi
www.facebook.com/linkosuojuhlapalvelut

Joulun Unohtumattomat Lahjat

J.I. WAHLBERG oy
Vuodesta 1891

Hämeenkatu 27

• Jalokivet • Kihlat • Lahjaesineet
• Korut • Kellot • Tilaustyöt

Ilmainen noutopalvelu

KESKUSTA
Näsilinnankatu 21
(03) 222 6821

TAMMELA
Tammelan puistok. 37
(03) 255 7502

HERVANTA
Insinöörinkatu 30
(03) 715 6337

fida
LÄHETYSTORI
www.lahetystorit.fi

**Tee päivän hyvä teko
– osta tai lahjoita**

Vuokralle tarjotaan
Tre Ruotula Laalahdenkatu
kerrostalossa **3h+k+p 76 m²**.
Vuokra 750€+vesi 10€/hlö.
Yst. vast. Satu Myrsky
p. 050 343 7567.

**MITOIN KUIN MITOIN
UUSI ILME KEITTIÖÖN**

- ovet, tasot, rungot
- vetimet, saranat
Runsas valikoima
ILMAINEN TARJOUS

**SOITA: ARI 044 0806 631
ERKKI 050 0503 357
MIKKO 040 9311 466**

**LAKITOIMISTO
RAJAMÄKI**

Kaikki lakiasianne
Maksuton puhelin- ja
sähköpostineuvonta

Itsenäisyyden. 2, 33100 Tre
010 666 4433
vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

**Jalkahoito kotikäyntinä
45-50€**

Kotisiivous 30€/tunti

**Lahjakortit jouluksi,
myös kotisiivoukseen**

Jalkojenhoidon ammattitutkinnon
suorittanut sairaanhoitaja
Satu Laurell
p. 050 558 0232

**Teatteri
Mukamas**

Esitykset Pispalassa:

Jouluyö
- matka joulun rauhaan
yli 3-vuotiaalle

la	1.12.	klo 11.00 ja 16.00
su	2.12.	klo 16.00
ma	3.12.	klo 10.00
ti	4.12.	klo 10.00
ke	5.12.	klo 10.00
pe	7.12.	klo 10.00 ja 18.00
la	8.12.	klo 11.00 ja 16.00
su	9.12.	klo 16.00
ma	10.12.	klo 10.00
ti	11.12.	klo 10.00 ja 18.00
ke	12.12.	klo 10.00
la	22.12.	klo 11.00 ja 16.00

Tiedustelut ja ryhmämyynti: (03) 3124 1300
lippu.fi + 0600 900 900
1,97 €/MIN. + PVM | KLO 7-22
Klikkaa netissä: www.teatterimukamas.com
Pispalan valtatie 30, Tampere

Maailma on niin lavea...

MONI MEISTÄ OSAA LAULUN pikku Laurista ja laveasta maailmasta. Sen sanat ovat painuneet tajunnan pohjalle ja pulpahtavat pintaan silloin, kun yritämme määrittää paikkaamme maailmassa.

Pikku Laurin "isä" on satusetä, kirjailija, toimittaja, historioitsija ja Helsingin yliopiston rehtori Zachris Topelius (1818–1898). Suomenkieliset tuntevat hänet Sakarina, itsestään hän käytti mieluusti nimensä alkukirjainta Z. Runossaan Lasse *liten* eli *Pikku Lauri* Topelius rakentaa kuvaa kotimaasta ja maailmasta, jossa on monia loukkoja ja mutkaisia teitä.

"Maailma on niin lavea, / pikku, pikku Lauri! / Siin' on monta loukkoa, pikku, pikku Lauri!" Varoitukset jatkuvat: "Tiet on siinä mutkaiset, katso minkä valitset... Monet siellä asustaa, Herran suojass' onnen saa... Enkeli kun kanssas käy, eipä kytä tielläs näy... Missä viihtyy parhaimmin, / pikku, pikku Lauri? / Koti kaikkein kallehin, / pikku, pikku Lauri."

Topelius oli oppinut ja isänmaallinen mies. Pieneen lastenruunun sisältyy hänen näkemyksensä oman maan paikasta maailmassa. Maailma näyttyy pelottavana asuinsijana, jossa turvapaikka on koti. Topeliaaninen maailmankuva rakentuu tutun, turvallisen ja lähellä olevan pohjalle. Se tarjoaa suojan vierasta ja outoa vastaan.

Topeliuksen varottavassa ja suojelevassa asenteessa on jotain perin tuttua ja samalla yllättävää. Äskettäisten kuntavaalien puheissa toistuivat turvallisuuden vaatimukset, varovaisuus outoa tai vierasta kohtaan ja luja luottamus siihen, että oma paikkamme kansakuntien joukossa on vakaa.

Toisaalta maailman laveutta ei pääse pakoon, kun kaikki liittyy kaikkeen.

Globaali talous, rajoja tunnustamaton informaatioteknologia ja ihmisten ylirajainen liikkuvuus tuottaisivat Topeliukselle ahdistusta. Enää ei voida katsoa pelkästään kotinurkkiin. Maailmaa katsotaan sekä läheltä että kaukaa. Kansallinen ja kansainvälinen on parisuhde, jossa punnitaan ihmiskunnan tulevaisuus.

Lokakuussa ilmestyi Punaisen ristin kansainvälisen liiton Maailman katastrofiraportti. Sen mukaan ihmiskunta on liikkeessä kaiken aikaa. 72 miljoonaa ihmistä on joutunut lähtemään kotoaan pakon edessä. Syyt ovat monenlaiset: sotatilat, väkivalta, nälkä, luonnonkatastrofit, mutta myös monet kehityshankkeet, kuten patoaltaat tai laajojen maa-alueiden vuokraus ulkomaisille yrityksille etenkin Afrikassa. Myös ne ovat pakottaneet ihmiset etsimään uuden kotipaikan.

"Maailman voi peittää näkyvistä sanomalehdellä," kirjoitti puolalainen kirjailija ja aforistikko Stanislaw Jerzy Lec (1906–1966). Enää se ei pidä paikkaansa. Sitä mukaa kuin tiedonvälityksen monimuotoisuus yltää maailman eri kolkkiin, ei maailmaa enää voi peittää sanomalehdellä. Mutta ei sitä voi peittää sähköisellä eikä sosiaalisella mediallyllä. Jostakin aina uutta uutta ja uhkaavaa.

Vastassa on avara maailma, josta runon pikku Lauria varoitettiin. Monet loukut ja mutkaiset tiet ovat edelleen olemassa. Nyt ne vaanivat sitä ihmiskunnan osaa, joka jää tasajaon ulkopuolelle. Lähtemisen pakko, kodittomuus ja juurettomuus irrottavat ihmiset kasvualustastaan. Oikeudenmukaisuus on outo sana, jota rikas ei enää ymmärrä ja köyhä perää turhaan.

Topeliuksen ajatukset Herran suojasta ja enkeleistä eivät kohtaa sitä maailmaa, joka jää ulkopuolelle leirin. Maailma kun on niin lavea.

Maila-Katriina Tuominen
Kirjoittaja on kulttuuri- ja ihmisoikeustoimittaja.

Hannu Juvola

Kolumneja voi kommentoida osoitteessa
www.tampereenkirkkosanomati.fi/blogi.

Suomen Pipliaseura 1812-2012 • www.piplia.fi • markkinoiden laajin raamattuvalikoima

PIPLIAT PAKETTIIN

RAAMATTU
Kesikokoinen, kattavat liiteosat, 92 -käännös. Laadukkaat nahkakäsitelmäkannet. Saatavana 3 uutuusväriä. 26 €

LÄPPÄKIRJA
Piplia pikkuisille
Aava 48 luukkuja ja ylläty! Hauska lukukokemus alle kouluikäisille. 15 €

NAHKAKANTINEN RAAMATTU
Tilaa kultainen nimipainatus lahja-saajan Raamattuun. Koko valikoima www.pipliakauppa.fi

Tilaukset: myynti@piplia.fi
puh. 010 838 6520

voimasanoja 200 VUOTTA • PIPLIA

PL 54 | 00241 HELSINKI | www.piplia.fi | www.raamattuvuosi2012.fi | www.pipliakauppa.fi

TILAA JOULUSIIVOUS!

- kotisiivoukset
- kangasverhoiltujen huonekalujen pesut
- porrassiivoukset • lattianvahaukset

Yli 10 vuoden kokemus!
Mahdollisuus kotitalousvähennykseen.

Uusi Era Palvelut Oy • puh. 045 126 6938 • www.uusierapalvelut.fi

ASIANAJOTOIMISTO
ARJA LUOMA OY
RONGANKATU 4 D,
33100 TAMPERE
PUH. (03) 2633 500

PERUNKIRJAT
Kauppakirjat. Testamentit ym.
ASIOINTIPALVELU
PEKKA VALTONEN
P. 375 3218, 0400 335 443

Joustavasti asiakkaan luona.
Myös iltaisin ja viikonloppuisin
Ilmainen puhelinneuvonta

Luotettavaa palvelua ja asiantuntemusta kaikissa hautaukseen liittyvissä asioissa.

*Tammerkosken
Kukka- ja
Hautauspalvelu*

Rongankatu 2
33100 Tampere

Arkut, kuljetukset
Asiakirjat
Kukat ja sidontatyöt
Muistotilaisuudet
Pitopalvelut
Hautakivimyyni
Puh. (03) 211 0331

K24
www.kotimaa24.fi

Parantava rukous
Rukousilta Kangasalan kirkossa
pe 30.11. klo 19.00
Rukoilemme kanssasi!
Illan aikana media-nauhoitus

Pirkko Jalavaara

KOTI KAUNIIKSI
Verhoiluliike
Yli-Heikkilä

Verhoilua 30 vuoden kokemuksella
Hyvä valikoima huonekalukankaita

Nyyrikintie 1 Tampere
040 739 1822
www.kolumbus.fi/timylihe

**Ilmoittaja,
ota yhteyttä.**

Ilmoitusmarkkinointi
Jaana Mehtälä
020 754 2309,
040 509 4962
jaana.mehtala@
kotimaa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

Joulun Sana 2012

Joulun Sana 2012 on perinteinen joululehti, joka virittää sydämet joulun odotukseen. Lahjoita Joulun Sana lähimmäisesi viemään sanomaa Vapahtajan syntymästä eteenpäin. Joulun Sana on mainio lahjaidea!

TÄSSÄ JOULULEHDESSÄ MM.
Viisaat seuraavat tähteä, Eero Junkkaala
Piispa Jolkosen perhejoulu
Raamattukylässä vaelletaan seimen ääreen
Helene Schjerfbeck rikkoi rajoja
Gospel-laulaja Pekka Laukkarisen haastattelu
Kalervo Kummolan joulukalenteri

Hinta 5 e, CD 7 e

Tilaa nyt, saat ihanat Anna-Mari Kaskisen joulurunolla varustetut joulukortit kaupan päälle: 2 lehteä tilaamalla saat 5 korttia, 3 lehteä tilaamalla 10, max 25 kpl.

Myynti: kristilliset kirjakaupat tai puh. 0207 681 615
tai tuotemyynti@sana.fi tai www.kirjasana.fi

Karas-Sana

Abilar® Hoitaa haavat ja palovammat painehaavasta nirhaumaan!
PIHKASALVA 10 %

Abicin® Hoitaa kynsisieneen ja jalkasilsaan!
PIHKALAKKA 30 %

Tuotteet eivät sovellu hartsyliherkille.

Nyt kätevässä sivellin-pullossa!

Apteekista.
Kotimainen Lääkelaitoksen rekisteröimä käsikauppatuote.
www.repolar.com
REPOLAR

Tieteellisesti tutkittu teho!

- Makuuhaava
- Palovamma
- Infektoitunut haava
- Leikkaushaava
- Nirhauma

Kauneimmat Joululaulut tekee hyvää

Keräysluvat: Manner-Suomi 2020/2010/3163, voimassa 1.1.2011–31.12.2012, myönnetty 15.11.2010. Ahvenanmaa 1107 K12, voimassa 1.1.–31.12.2012, myönnetty 14.9.2011. Kerätyt varat käytetään vuoden 2012–2014 aikana Suomen Lähetysseuran ukonrauhon.

2012 jKr. © Ari Peura

TUUTKO KUMMISETÄ LEIKKIMÄÄN MUN KANSSA PIILOSTA ?

NYT EI JAKSA... KUMMI ON IHAN PUHKEI !

Kauneimmat Joululaulut

Kauneimmat Joululaulut -tapahtuma on laulattanut kirkoissa jo 40 vuoden ajan. Samalla kun laulat itsellesi lämpimän joulumielen, autat Aasian lapsia hankkimaan lukutaidon. Anna lahjasi kolehtihaaviin ja laita hyvä kiertämään. Suomen Lähetysseura vie avun perille. Katso, milloin omassa seurakunnassasi lauletaan:
www.kauneimmatjoululaulut.fi Tervetuloa!

Huom. Jos et pääse laulamaan, voit tehdä hyvää myös soittamalla numeroon **0600 11315** (15,23 € + pvm).

SUOMEN LÄHETYSSEURA

Maallikoiden ja pappien yhteistyö sujuu Tuomasmessussa luontevasti. Isänpäivän messussa ristiä kantoi Jari Juhola. Hänen takanaan liturgi Tuuli Arola-Haverinen ja saarnaaja Sami Uusi-Rauva.

Kädenpuristus Olli Lehtipuun kanssa sisälsi monia miellyttäviä muistoja. Pirkko ja Reijo Tuomisto ovat valmistaneet 1990-luvulla hänen stolansa. Se oli nytkin Lehtipuun päällä.

Epäilijöiden messu kohtaa kaikki

Keväällä 1990 Aleksanterin kirkosta nousseessa Tuomasmessussa on jopa kansanliikkeen piirteitä. Vuodesta toiseen se kerää joka kolmas sunnuntai yhteen yli 500 ihmistä. Nyt aktiivi Pirkko Tuomisto on työstänyt Tampereen Tuomasmessun historian yksiin kansiin.

Tuomasmessun syntyi osui vaiheeseen, jossa moni toivoi jumalanpalveluselämään uudistusta.

– Perinteisellä tavalla toteutettu messu ei enää palvellut kaikkia. Tuomasmessu merkitsi vastusta kaipuuseen, joka oli elänyt monien sisimmässä, Tuomisto pohtii.

Tuomasmessussa oli paljon aivan uudenlaisia piirteitä. Jumalanpalveluksen kaavaan saattoi suhtautua luovasti, ja messu antoi rohkeasti tilaa seurakuntalaisten aidoille osallistumiselle.

– Maallikot nostettiin kirkon penkistä ylös toteuttamaan jumalanpalvelusta monissa eri tehtävissä. Päävastuullinen messun valmisteluprosessistakin on ollut pääsääntöisesti maallikko.

Tajuttiin välittömästi, että ollaan tekemässä seurakuntalaisten – ja koko kirkonkin kannalta – jotakin todella merkittävää.

– Oli valtava upea tunne, kun tavallinen ihminen pystyi olemaan mukana pyhässä tehtävässä, Tuomisto muistelee.

Iloinen musiikki ja rukousalttarit

Uusia asioita olivat myös messun

ajoittuminen ilta-aikaan ja tietysti ”brändiksi” muodostunut iloinen musiikki.

– Rennompi musiikki veti alusta alkaen paikalle myös nuorisoa. Kuitenkaan Tuomasmessu ei ole ollut mikään varsinainen nuorisomessu, messuun on aina tullut kaikenikäisiä ihmisiä, Tuomisto sanoo.

Jokaiseen messuun rakennettavia rukousalttareita Tuomisto pitää toiminnalle leimallisena asiana.

– Kun messumme alkoi, rukousalttari-idea oli aivan uusi. Helsingin Tuomasmessussa olimme tuki alttareita nähneet. Meillä alttarit lähtivät kuitenkin yksilöllisempään ja luovempaan suuntaan.

Rukousalttareilla on iso merkitys.

– Onhan ainutlaatuinen mahdollisuus, että tavallinen seurakuntalainen voi toteuttaa kirkkotilaan jotain näkyvää.

Seurakuntien tuki ollut arvokas

Tampereen Tuomasmessu on koko ajan ollut Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymän toimintaa. Yhteistyö on Tuomiston mukaan sujunut koko ajan hienosti.

– Haluan niminä nostaa esiin **Timo Takalan, Aulis Raunion ja Jaakko Kentan**. He kaikki ovat luottaneet meihin ja antaneet tilaa toimia. Samalla he ovat tarvittaessa myös tukeneet. Ilman sitä apua ei Tuomasmessu olisi voinut kasvaa siksi, mitä se on.

Seurakunnat ovat saaneetkin paljon luottamuksen vastineeksi. Esiin on noussut iso joukko osavia ja tarmokkaita vapaaehtoisia.

– Meille on kertynyt valtava kokemus vapaaehtoistyöstä. Nykyään julkisuudessa puhutaan asioista, jotka ovat meille jo vanhastaan tuttuja. Olemmehan jo pitkään mietinneet, mitä kautta vapaaehtoisia saadaan ja kuinka heidän työnsä parhaiten organisoidaan, Tuomisto muistuttaa.

Epäilijät ja kolhitut saaneet tukea

Opetuslapselta nimensä saanut Tuomasmessu on epäilijöiden messu. Yksi keskeinen haaste on pystyä kohtamaan kaikenlaisia ihmisiä.

– Kutsumuksemme on saada mukaan sellaisia ihmisiä, joita Jumala on tavalla tai toisella jo puhutellut. Meidän tulisi osata hoitaa heitä, mutta samalla myös saattaa elämässä eteenpäin.

– Messussa kävijät saattavat pintapuolisesti näyttää hyvinvointilta, mutta heidän joukossaan on paljon elämän eri tavalla kolhimia. Moni heistä on saanut elämäänsä tukea ja apua, Tuomisto iloitsee.

Tampereella aktiivien joukko on kahdessa vuosikymmenessä ikääntynyt ja messussa käyvien keski-ikä noussut. Se lieneekin jo yli 50 vuotta.

– Toki olemme koko ajan saaneet myös nuorempia mukaan vas-

tuunkantajiksi. Ja haluaisin tuoda esille myös yhden näkökulman: Tuomasmessu on ollut niin merkittävä, että siinä halutaan olla aktiivisesti mukana vielä vanhanakin, Tuomisto sanoo.

Hengellisyys ja palveleminen

Aktiivi näkee messun jatkuvan suosion taustalla monia asioita. Yksi niistä on ihmisläheisyys.

– Perusnäköymme on ollut alusta saakka selkeä: me haluamme kohdata ihmisen ja välittää hänestä.

Tuomasmessun on koko ajan myös uusiuduttava.

– Tottumista ja urautumista täytyy välttää viimeiseen asti. Pi-

tää kohdata uusia haasteita, se on ainoa tie, joka pitää meidät elävinä, Tuomisto näkee.

Messu ja tuomaiden yhteisö ovat olleet Pirkko Tuomistolle ja hänen toiminnassa aktiivisesti mukana olevalle **Reijo**-puoliselleen myös henkilökohtaisella tasolla hyvin tärkeitä.

– Se on synnyttänyt minulle tavallaan uuden, eheämmän identiteetin. Messu merkinnyt myös rikastuttavia uskon ja ihmiselämän ulottuvuuksia. Tuomasmessu on ollut minulle ja monelle muullekin aivan kirjaimellisesti elämän makuinen messu, Pirkko Tuomisto hymyilee.

Vesa Keinonen

”Kirjan tekeminen oli upea matka”

Lähes 250-sivuinen *Elämän makuinen messu* -teoksen synnytyks oli iso urakka. Pirkko Tuomisto urakoi talkoohengessä satoja tunteja kirjan eteen.

– Koin, että tämän kirjan tekeminen oli juuri minun tehtäväni, koska olen ollut messussa alusta asti mukana.

Hän korostaa kirjaproessin yhteisöllisyyttä.

– Kyseessä on koko tuomas-yhteisön kirjoittama kirja, vaikka minä olen ollut se tekstin naputelijä. En olisi saanut teosta koskaan valmiiksi, jos taustallani ei olisi ollut lukuisia tukijoita ja ruokailijoita.

Terveyskin asetti välillä esteitä.

– Viime keväällä kesken kir-

jan työstämistä sairastuin pahasti. Mutta sekin kääntyi hyväksi; pääsin ymmärtämään entistä voimakkaammin sitä, kuinka Jumala hoitaa ihmeellisellä tavalla aivan kaikkia asioita.

Kirja julkaistaan Tampereen Seurakuntien talon Emmaus-huoneessa maanantaina 26. marraskuuta kello 14–19. Kirjan esitelyn ja myynnin ohella pidetään rukoushetket kello 15 ja 18.

Ohjelmassa on myös ihmisten kohtaamisia, messun vaiheiden muistelu, valokuvien katselua sekä juhlakahvit. Tilaisuus on kaikille avoin.

Vesa Keinonen